

Středoškolská technika 2016

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

Domácí násilí – věc veřejná

Eliška Vetýšková

**Gymnázium Chomutov,
Mostecká 3000, příspěvková organizace**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci na StreTech vypracovala samostatně a použila jsem pouze podklady uvedené v seznamu, přiložené v práci.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů v platném znění.

V dne

podpis:.....

Poděkování

Touto cestou děkuji paní Mgr. Romaně Vaverkové za obětavou pomoc a podnětné připomínky ke zpracování. Dále bych ráda poděkovala PhDr. Haně Šťastné za přečtení a ohodnocení mé práce. Nespoledně můj dík patří Mgr. Lucii Janouškové za pomoc při tvorbě cizojazyčných pasáží

ANOTACE

Odborná práce se zaměřuje prostřednictvím sociologického výzkumu na informovanost a názor společnosti na sociálně patologický jev, který se v posledních letech dočkává dlouho očekávané osvěty - domácího násilí. V první části studie se autorka podrobně zabývá výzkumem veřejného mínění týkající se této problematiky. Je zde podrobně vymezena teoretická stránka zkoumaného problému a metody, které bylo použito k výzkumu a sběru dat.

Samotnému sociologickému výzkumu předchází dotazník, pomocí něhož autorka získala potřebné informace ke zpracování studie. Jsou rozebrány hypotézy a cíle výzkumu, na které následně navazuje vyhodnocení zjištěných dat. První část je ukončena vyvozením faktů vyplývajících z vyhodnocení výpovědí od anonymních respondentů. Druhá polovina práce obsahuje konkrétní příběhy osob, které byly podrobeny domácímu násilí v jakékoliv formě.

Klíčová slova: domácí násilí, kvantitativní výzkum, dotazník, veřejné mínění, názor společnosti, skutečné příběhy.

ANNOTATION

This work is focused on general awareness and society attitude to a social - pathological phenomenon of domestic violence. Through a sociological research, this study reveals domestic abuse and its long - awaited education among people.

In the first part of this study, the author is concerning with public opinion related to this problem. Theoretical aspects of this problem are explained in detail and methods used to collect all the data are described here very thoroughly. Author's own questionnaire had preceeded the research itself. The questionnaire obtained information necessary for processing the work. Aims and hypotheses are followed by evaluation of the collected data. The first part is concluded with facts arising from statements of anonymous respondents.

The second part contains true stories of people who were treated violently in their own home or family.

Key words: domestic violence (domestic abuse), quantitative research, questionnaire, public opinion, society attitude, true stories.

OBSAH:

1. Úvod	1 - 2
2. Vymezení teoretického rámce problematiky domácího násilí	3 – 14
2.1. Od historie domácího násilí až po současnou situaci.....	4
2.2. Legislativní stránka problematiky domácího násilí.....	5 - 8
2.3. Postavení muže a ženy ve společnosti.....	8 - 9
2.4. Zásadní znaky domácího násilí.....	10
2.5. Projevy domácího násilí.....	10 - 11
2.6. Rizikové faktory vzniku domácího násilí.....	11
2.7. Syndrom týrané ženy (Battered woman syndrome).....	11 - 12
2.8. Prevence domácího násilí v České republice.....	12 - 14
2.9. Organizace pomáhající obětem domácího násilí.....	14
3. Metodologický rámec výzkumu veřejného mínění	15 – 31
3.1. Výzkumné strategie - kvantitativní výzkum.....	15 - 16
3.1.1. Dotazníkové šetření (survey).....	17
3.2. Cíl výzkumné studie.....	17
3.3. Stanovení hypotéz.....	18
3.4. Vyhodnocení získaných dat a jejich interpretace.....	18 - 28
3.5. Statistika dotazníku.....	28 - 29
3.6. Ověření správnosti předem stanovených hypotéz.....	29 - 30
3.7. Zhodnocení výzkumu.....	30 - 31
4. Skutečné příběhy domácího násilí	32 – 40
4.1. Žena: 26 let.....	32 - 34
4.2. Muž: 20 let.....	34 - 35
4.3. Žena: 49 let.....	36 – 40
5. Závěr.....	40 - 41
6. Seznam použité literatury a jiných zdrojů.....	41 - 42
7. Přílohy	

1. Úvod

Studii zabývající se domácím násilím jsem si nevybrala já, ona si totiž vybrala mě. O problematiku domácího násilí jsem se začala zajímat v okamžiku zjištění, že informovanost dospělých je nedostatečná. Můj zájem o patologický jev – domácí násilí začal nevinou, krátkou povídkou, následně jsem v rámci soutěže „StreTech“ zpracovala malý projekt zabývající se danou problematikou. Podložila jsem ho už zmiňovanou vlastní literární tvorbou, obrazem, který mi namalovala kamarádka a neposledně i fotografiemi zobrazující pocity týraných osob. Studie, kterou právě čtete, je souhrnem mé prozatímní souvislé práce, kterou aktualizuji a rozšiřuji druhým rokem. Předkládanou studii svoji práci v tomto oboru rozhodně nekončím. V následujících letech bych chtěla provést kvalitativní výzkumnou sociologickou metodu pomocí pozorování. V této studii jsem se nepatrně přiblížila ke kvalitativnímu výzkumu. S osobami, které byly podrobeny domácímu násilí, jsem udělala rozhovor. Nicméně pozorování je úplně něco jiného. Je velmi časově a realizačně náročné. Ráda bych prohloubila znalosti v oboru sociologie studiem na vysoké škole.

Z pohledu středoškoláka jsem nabyla dojmu, že problematice domácího násilí mnoho dlužíme. V posledních měsících jsem zaregistrovala vznik několik kampaní, které bojují proti domácímu násilí. Právě stojí na startovní čáře a mají před sebou běh na dlouhou trať. Pro společnost je to rozhodně krok vpřed. Lidé si myslí, že domácí násilí je věc, za kterou by se měl člověk stydět. Ale pozor! Těm dobám, kdy naše babičky každou podlitinu schovávaly, dávno odzvonilo. Osoba, která se stala obětí domácího násilí, už dávno není viníkem jako za dob našich prababiček. Není ani člověkem, který nezvládl situaci a selhal. Nahlížení na domácí násilí z daného úhlu pohledu je špatné, proto razím heslo: „Domácí násilí – věc veřejná“. Soukromí člověka je věc jedna, nicméně pokud se mu v jeho stínu děje něco tak strašného, společnost by měla podat pomocnou ruku. Na každou bolest existuje lék.

Základ mé studie tvoří dotazník, který jsem připravila pomocí webových stránek [www. surveio.com](http://www.surveio.com). Jedná se o kvantitativní metodu sběru dat. Výzkum jsem začala 24. 10. 2015 spuštěním dotazníku. Dne 30. 10. 2015 jsem výzkum ukončila, jelikož jsem dosáhla výše 100 odpovídajících. (Více mi jich za měsíc, již zmiňovaný server, nechtěl bez poplatku bohužel dovolit.)

Cílem studie je zjistit, jak se dnešní společnost staví k domácímu násilí. Zdali ví, co si pod tím pojmem mají vůbec představit. Zajímá mě, jestli společnost tuší, že obětí domácího násilí může být i muž. Dále bych chtěla zjistit, jestli veřejnost ví, kam se v případě toho, že by se stali obětí domácího násilí, mají obrátit. V jedné otázce sociologického výzkumu se zaměřuji i na možný princip prevence a jeho smysl. Pomohl by přihlížející u domácího násilí obětí? Je domácí násilí stále pro širokou veřejnost tabu? I na tyto otázky se pokouším prostřednictvím svého dotazníku odpovědět. Věřím, že jako mladá studentka oslovím své vrstevníky využitím svého výzkumu, a tak i nepatrně napomohu ke zvýšení povědomí o tomto problému.

2. Vymezení teoretického rámce problematiky domácího násilí

„Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec, přičemž je současně formou nejméně kontrolovanou a co do své frekvence a závažnosti nejvíce podceňovanou.“

Schneider H.J. (německý kriminolog)

Domácí násilí² je jednou nejrozšířenějších forem agrese a prochází napříč sociálně-demografickým spektrem. Spolu se širokou škálou obětí i agresorů je i mnoho znaků a podob konkrétních aktů násilného jednání. I přes tuto různorodost lze vysledovat některé společné znaky domácího násilí.

Na rozdíl od násilí v širším pojmu je pro domácí násilí typický blízký **vztah mezi obětí a agresorem**². Kromě vzájemně blízkého vztahu agresora a oběť většinou spojuje i sociální okolí. Domácí násilí nebývá omezováno pouze na jeden čin agrese, mívá různé cyklicky opakující se fáze, s nimiž tedy přichází i opakující se útoky.

Domácí násilí² většinou mívá mírný a nenápadný začátek a často nemusí být ženou a jinými oběťmi rozpoznáno. V průběhu vztahu, kde je přítomno domácí násilí, bývá typická stupňující se agresivita útoků. Tím dochází ke stále se zvětšující nerovnosti postavení mezi mužem a ženou (agresor má nad obětí moc, oběť se cítí bezbranná a závislá na násilníkovi).

Tím, že se domácí násilí odehrává ve velké míře v **soukromí bytu** a společnost je stále k těmto jevům ve velké míře netečná, zůstává často skryto. S tím souvisí i častá důkazní nouze a tudíž obtížná soudní postižitelnost agresora. Přes všechny tyto znaky, a nebo spíše právě pro ně - nebývá výjimkou i dlouholeté trvání vztahů, ve kterých domácí násilí figuruje.

Kromě typických znaků lze u domácího násilí popsat i typické druhy domácího násilí. V násilném vztahu se může vyskytovat jeden druh nebo i více druhů násilného jednání. Vyskytuje se nejčastěji ve formě **fyzické, psychické anebo sexuální**¹.

¹ *Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí. Domácí násilí – základní informace. Domácí násilí. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>*

² *Magdalenium.cz. Magdalenium. Znaky a druhy domácího násilí. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=643225>*

2.1. Od historie domácího násilí až po současnou situaci

O domácím násilí jako o teoretickém problému se hovoří zhruba od 40. let minulého století. I přesto tato problematika stála v ČR ještě před deseti lety mimo zájem odborníků i veřejnosti. Mimo jiné v minulém století se vznik domácího násilí (mezi mužem a ženou) připisoval velkou mírou ženě, která dostávala tímto způsobem od svého muže najevo, že nesplňuje jeho nároky a potřeby. Nemusela to být ani pravda. Každopádně žena se za to styděla a raději se o tom nezmiňovala. Proto o domácím násilí jako o teoretickém problému hovoříme zhruba až v polovině minulého století, kdy dochází velmi pomalu k vyrovnání pozice muže a ženy ve společnosti. Žel, do dnešních dní nedošlo k úplnému vyrovnání rolí, není to technicky možné.

Specializované organizace na podporu osob, které jsou oběťmi domácího násilí, začali vznikat až na počátku 21. století. Ve století dvacátém (okolo roku 1999) **patřila Česká republika k těm několika evropským zemím, kde výklad pojmu domácího násilí prakticky neexistoval**³. Tušený rozsah problému s jeho tragickými důsledky včetně vražd, sebevražd, trvalého poškození zdraví, traumat, týrání dětí, dospělých a seniorů si uvědomovalo jen několik odborníků. Ti však ve společenském prostředí, které raději problém domácího násilí bagatelizovalo či přehlíželo, měli jen velmi málo prostředků a příležitostí situaci řešit. Neochota společnosti se tímto problémem zabývat se projevovala i v absenci legislativy, chabé reflexi medií i nízké úrovni vzdělání pracovníků sociální sféry.

Jednou z organizací, která při své hlavní činnosti – pomoci obětem trestních činů, neustále na problém domácího násilí narážela, byl v té době **Bílý kruh bezpečí (BKB)**⁴.

³ *Případová studie – konec jednoho tabu. domacinasili.* [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://domacinasili.cz/files/uploaded/Archiv/ps.htm>

⁴ *Bílý kruh bezpečí.* O projektu. <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

2.2. Legislativní stránka problematiky domácího násilí

Případy domácího násilí jsou staré jako lidstvo samo, ale řešily se teprve až tehdy, až nabyly znaků trestného činu. Největším problémem bylo, že policie i soudy postupovaly ve vyšetřování jako v jiných případech násilí. Nekladl se důraz na to, že domácí násilí je specifickým druhem násilí. V běžném násilí dochází ke kontaktu většinou dvou cizích osob, přičemž při domácím násilí většinou žije útočník a oběť ve společné domácnosti.

Zásadní zlom v problematice domácího násilí nastal **1. června 2004**, kdy vstoupil v platnost nový paragraf **trestního zákona - § 215a**⁵, který pojednává o „týrání osoby žijící ve společném obydlí“ Tento paragraf se vztahuje i na méně závažné formy násilí.

Podle tohoto ustanovení lze tomu, kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společně užívaném obydlí, uložit **trest odnětí svobody** na šest měsíců až na čtyři roky. Pokud ovšem v podobném jednání pokračuje delší dobu anebo takový čin spáchá zvláště surovým způsobem nebo vůči více osobám, činí trestní sazba dva až osm let trestu odnětí svobody. Dojde-li ke způsobení těžké újmy na zdraví nebo smrti, bude trest v rozmezí pěti až dvanácti let odnětí svobody. Týráním se přitom nemyslí pouze fyzické násilí, ale i způsobování psychických útrap, ponižování apod.

Domácí násilí nemá vždy takovou intenzitu, aby bylo možno ho posoudit jako trestné činy týrání svěřené osoby nebo týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě. V každé domácnosti občas dojde k nějaké hádce, v některých případech však hádky přerostou ve vyhrožování. Takové jednání může být posouzeno jako **trestný čin nebezpečného vyhrožování podle § 353 trestního zákoníku**⁶. Podle tohoto ustanovení bude ten, kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

⁵*Magdalenium.cz. Legislativa ČR. Magdalenium.* [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=640615/>

⁶ www.trestni-rizeni.com . Domáci násilí v trestném právu. trestni-rizeni.com. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/domaci-nasili-v-trestnim-pravu>

V úvahu by mohl přicházet i trest obecně prospěšných prací či peněžitý trest.

Pokud pachatel svým jednáním, majícím znaky týrání, způsobí poškozenému i zdravotní újmu (tělesnou i duševní), může jeho jednání být zároveň posouzeno jak **trestný čin** ublížení na zdraví **podle § 145 nebo § 146 trestního zákoníku**. Trest se v závislosti na rozsahu újmy a zavinění pachatele může činit odnětí svobody na šest měsíců až tři roky, v nejtěžším případě pak může být uložen trest odnětí svobody na osm až šestnáct let. Jestliže by pachateli byl prokázán úmysl svou oběť usmrtit, jednalo by se o **trestný čin vraždy podle § 140 trestního zákoníku nebo o pokus tohoto trestného činu** ⁶. V takovém případě základní sazba činí deset až osmnáct let trestu odnětí svobody, v závažnějších případech pak je možno uložit trest odnětí svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečný trest.

Domáci násilí by mohlo být v některých posouzeno též jako **trestný čin** vydírání **podle § 175 trestního zákoníku** ⁶, pokud pachatel svou oběť násilím nebo pohrůzkou násilí či jiné těžké újmy nutí, aby něco konala nebo strpěla. Základní trestní sazba v daném případě činí šest měsíců až čtyři roky odnětí svobody, v nejtěžších případech pak osm až šestnáct let odnětí svobody.

Pokud by pachatel neuzil násilí nebo pohrůzky násilím, ale zneužíval by tísně nebo závislosti oběti k tomu, aby ji přiměl, aby něco konala či trpěla, mohlo by se jednat o trestný čin **útisku podle § 177 trestního zákoníku** (základní sazba až jeden rok, ve vážnějších případech šest měsíců až tři roky odnětí svobody).

V některých případech je součástí domácího násilí i bránění oběti ve volném pohybu. Takové jednání by mohlo být posouzeno jako trestný čin omezování osobní svobody, případně dokonce jako **trestný čin zbavení osobní svobody (§ 171 a § 170 trestního zákoníku)** ⁶. V nejméně závažných případech zákon takové jednání trestá odnětím svobody až na dvě léta, v nejzávažnějších případech pak sazba činí osm až šestnáct let odnětí svobody.

⁵ *Magdalenium.cz*. Legislativa ČR. *Magdalenium*. [online]. 12.3.2016 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=640615/>

⁶ *Trestní řízení*. Domácí násilí v trestném právu. trestni-rizeni.com. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/domaci-nasili-v-trestnim-pravu>

V některých případech můžeme mezi domácí násilí zařadit i **trestné činy znásilnění podle § 185 trestního zákoníku** nebo **sexuálního nátlaku dle § 186 trestního zákoníku** (podle některých odborníků se naprostá většina znásilnění odehraje mezi manželi). Zákon takové jednání postihuje v závislosti na okolnostech a následcích trestem odnětí svobody na šest měsíců až osmnáct

Další významný krok v boji proti domácímu násilí bylo **přijetí zákona č.135/2006** ⁵, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím.

Vykázání v České republice je nově upraveno s platností **od 1. 1. 2009** ⁷ v zákonu č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, konkrétně v §§ 44 až 47 „Oprávnění vykázat z bytu nebo domu i z jeho bezprostředního okolí“.

Zde je přehled hlavních změn v principu trestu vykázání, které jsou na rozdíl od předchozí právní úpravy řešeny odlišně:

- **Vykázání** (jen tato jediná forma rozhodnutí, dříve byl i zákaz vstupu)
- **Policie České republiky** poskytuje ohrožené osobě současně vždy **personální i teritoriální ochranu** (dříve byla pouze ochrana teritoriální).
- **Faktický úkon** – opatření preventivního charakteru (dříve policista rozhodoval ve správním řízení).
- **Základní lhůta vykázání**: 10 dnů (stejně)
- **Forma**: Ústní oznámení osobám (násilné i ohrožené), vydává se jen potvrzení o vykázání, předání proti podpisu (vymezení prostoru vykázání, poučení, práva a povinnosti osob, místo uložení kopie úředního záznamu).
- **Nepřítomná vykázaná osoba**: při prvním kontaktu poučení o právech a povinnostech při vykázání, předání potvrzení o vykázání nebo lze získat informace o vykázání na lince 158.

⁶ *Trestní řízení*. Domácí násilí v trestném právu. trestni-rizeni.com. [online]. 12. 3. 2016 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/domaci-nasili-v-trestnim-pravu>

⁷ *Bílý kruh bezpečí*, o.s. Přehled hlavních změn v nové právní úpravě institutu vykázání. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/pravni-uprava/prehled-hlavnich-zmen-v-nove-pravni-uprave-institutu-vykazani/>

- **Nesouhlas s vykázáním:** námitka, která nemá odkladný účinek, na místě zapsaná do potvrzení o vykázání nebo námitka podaná písemně do tří dnů. O námitce rozhoduje krajské ředitelství Policie ČR.
- **Oznamovací povinnost Policie ČR:** kopie úředního záznamu o vykázání: Intervenční centrum, OSPOD (jsou-li přítomny děti), nově i příslušnému civilnímu soudu – to vše do 24 hodin od vstupu do společně obývaného bytu nebo domu.
- **Kontrola dodržování povinností vykázané osoby ze strany Policie ČR:** Do tří dnů od vykázání.

Povinnost vykázané osoby ⁷:

Zákaz vstupu do vymezeného prostoru, zákaz navazování styku nebo kontaktu s ohroženou osobou a odevzdat na místě všechny klíče od společného obydlí, které drží.

Právo vykázané osoby ⁷:

Vzít si věci osobní potřeby, osobní cennosti a osobní doklady před odchodem, vzít si věci nezbytné pro podnikání nebo výkon povolání, pouze jedenkrát v průběhu desetidenního vykázání a jen v přítomnosti policisty, být policistou poučen o právech a povinnostech, o možnostech dalšího ubytování, sdělit adresu pro doručování, ověřit vykázání na tísňové lince 158, vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázání.

2.3. Postavení muže a ženy ve společnosti

Od pravěku postavení muže a ženy ve společnosti prodělalo několik změn. Zatímco nejstarší tlupy uplatňovaly princip **matriarchátu**, vyvíjející se společnost tomu dala červenou. Nástup **patriarchátu** přišel s prvními kmenovými svazy a sílil s každým dalším stoletím, kdy zůstával v účinnosti.

⁷ *Bílý kruh bezpečí, o.s.* Přehled hlavních změn v nové právní úpravě institutu vykázání. *Domáci násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/pravni-uprava/prehled-hlavnich-zmen-v-nove-pravni-uprave-institutu-vykazani/>

Ženy od prvních chvil plnily funkci domácího hospodyně, která jim jako cejch zůstala až donedávna. S přílivem žen, které chtěly být zrovnoprávněné s muži, se začala společnost postupně měnit. Ženské pohlaví odstartovalo pomaličku a jistě s odstraňováním cejchu, milimetr po milimetru, hlavně opatrně. Přišlo volební právo pro ženy, placená mateřská dovolená, ale stále se platy žen nevyrovnají platu mužů. Na stejné pozici bývá mezi mužem a ženou rozdíl v řádech tisíců korun.

Zajímavé je, jak už od malička chlapce a dívky stylizujeme do předpřipravených rolí pomocí nevinně vypadajících pohádek. Fenomén k utváření názoru a ztotožnění malých dětí s jednotlivým pohlavím jsou role v pohádkách. Rozdíly mezi rolemi žen a mužů zjištěné **výzkumem Lenory Weitzmanové**⁸ z roku 1972, byly šokující.

Mužské postavy sehrávaly daleko důležitější role než ženské v poměru 11:1. Když do toho započítáme i pohlaví živočichů s vyjádřeným rodem stoupne nám poměr na neuvěřitelných 95:1! Postavy mužského rodu podnikaly často různá dobrodružství, byly často mimo domov, prováděly různé činnosti, jež využívaly jejich sílu a důvtip. Role jejich postav vykonává celou škálu činností, ale nejčastěji se jedná o hrdiny, soudce a krále.

Ženským postavám je dáváno do vínku jasně submisivní postavení. Čekají na své muže – hrdiny doma, vaří jim a dělají různé jiné domácí práce. Žádná žena ze studovaných pohádek se nezabývala podstatnou činností mimo domov.

Malé děti dostávají už z pohádek znalost, jak se mají v budoucnu chovat. S postupným růstem a vývojem do vyhraněné genderové role začnou zapadat, až se s ní ztotožní. V dnešní době se emancipovanost žen a mužů dostává na přijatelnou úroveň. Není nezvyklé, že muž nastoupí na mateřskou dovolenou místo ženy nebo žena je v roli úspěšné podnikatelky. Pokud bude tento trend sílit, můžeme se těšit z lepších zítřků pro „něžnější pohlaví.“

⁸ **Mgr. Jindřich Čermák** . Postavení ženy ve společnosti se zaměřením na Českou republiku . <http://www.e-polis.cz/>. [online]. 10.11.2003 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.e-polis.cz/clanek/postaveni-zeny-ve-spolecnosti-se-zamerenim-na-ceskou-republiku.html>

2.4. Zásadní znaky domácího násilí⁹

Aby se chování partnera/partnerky dalo považovat jako domácí násilí, musí být splněny všechny čtyři kritéria, vypsane níže.

- 1. Opakování a dlouhodobost** – z jednoho útoku jakéhokoli charakteru nelze určit, zda se jedná o domácí násilí.
- 2. Postupné stupňování útoků** – (eskalace) od urážek k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožující zdraví i život.
- 3. Diferenciace rolí** – je zde patrné jasné rozdělení rolí na osobu ohrožovanou a osobu násilnou. V domácím násilí se nejedná o oboustrannou záležitost.
- 4. Neveřejnost** – domácí násilí probíhá zpravidla v soukromí, neveřejně, mimo společnost.

2.5. Projevy domácího násilí¹⁰

Projevy domácího násilí lze rozčlenit do základní pěti forem. Jednotlivé formy násilí se nevyskytují samostatně. Jedná se nejčastěji o jejich kombinace.

- 1. Fyzické násilí** – zanechává zpravidla viditelné stopy ve formě tělesných poranění, odhalení této formy domácího násilí je jednodušší než u ostatních, oběť často říká, že za modřiny si může sama, že se někde uhodila.
- 2. Psychické nebo emocionální násilí** - často ho označujeme jako “neviditelné násilí“, není na první pohled zřejmé, jeho následky zůstávají v paměti oběti déle, “bolí“ více než násilí fyzické.
- 3. Sexuální násilí** – zprvu se může projevovat omezováním osobní svobody, vede až k znásilňování v partnerském vztahu.

⁹ *Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí*. Domácí násilí – základní informace. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>

¹⁰ *Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí*. Domácí násilí – základní informace. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projek>

4. Sociální násilí – přehnaná kontrola partnera, omezování sociálních kontaktů, izolování oběti od veřejnosti, zakazování styků s rodinou, zákaz telefonování či sledování televize.

5. Ekonomické násilí – zamezení přístupu i k vlastním financím, vydírání, vynucování přepsání bytu, nemovitosti, oběť může být přinucena k tomu, aby násilníka finančně zajišťovala.

2.6. Rizikové faktory vzniku domácího násilím ¹¹

Uvedeme základní rizikové faktory, které můžou v negativním slova smyslu „podpořit“ vznik domácího násilí.

Častá je vynucená sociální izolace partnera, finanční závislost na partnerovi, péče o děti v rámci mateřské a rodičovské dovolené, zdravotní postižení nebo zdravotní omezení, vyšší věk a bezmoc seniorů, přechod z aktivní zaměstnanosti do starobního či jiného důchodu, nezvládnuté rodičovství a výchova dětí, závislosti násilné osoby a vyšší postavení jednoho z partnerů.

2.7. Syndrom týrané ženy (Battered woman syndrome)¹²

Začátek tkví v procesu viktimizace (člověk se stává obětí trestného činu), který v podobě domácího násilí produkuje soubor následných mentálních a behaviorálních reakcí oběti. Markantní je třeba přetrvávající silná vazba k agresorovi, setrvávání ve vztahu s ním, zatajování závažnosti a příčin zranění, popírání viktimizace. Tyto důsledky domácího násilí jsou pro pozorovatele málo srozumitelné.

Vnější okolí nedovede pochopit, proč dospělá týraná osoba svého partnera neopustí. Neznalost problematiky pak vede k tomu, že chování oběti je vysvětlováno pomocí falešných mýtů, například tím, že se ženě násilí líbí.

Syndrom týrané ženy lze rozdělit do tří kategorií:

¹¹ *Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí*. Domácí násilí – základní informace. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>

¹² *Eva Mlčochová*. Syndrom týrané ženy – příznaky, projevy, symptomy. <http://www.priznaky-projevy.cz>. [online]. 29.09.2013 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.priznaky-projevy.cz/psychiatrie-sexuologie/syndrom-tyrane-zeny-priznaky-projevy-symptomy/>

1. Příznaky spadají pod posttraumatickou stresovou poruchu (PTSP) – ztráta životních perspektiv, netečnost až otupělost, v kontaktu se oběti jeví jako málo přístupné, snížená dynamika reakcí, malá účast na vnějším dění, zablokování vyjádření vzteku, oběti nejsou schopny se přirozeně chovat, jestliže vůči nim někdo prezentuje silné negativní emoce, tendence utkat před konflikty a extrémní laskavost vůči útočníkovi.

2. Naučená bezmocnost – důsledek týrání blízkým člověkem, snížené sebevědomí, oběť ztrácí respekt ke své vlastní osobě, nejistota a nerozhodnost.

3. Sebezničující reakce – přirozená strategie vyrovnávání se s opakovaným, nevypočitatelným násilím, popírání viny útočníka, minimalizace následků, popírání skutečnosti a odmítání záchrany.

2.8. Prevence domácího násilí v České republice

Na otázku, zdali má prevence domácího násilí smysl a účinnost, odpovídá dotazník. Teď se zaměříme na stav, kdy hodnotíme prevenci domácího násilí za smysluplnou. V roce 2011 schválila Vláda ČR usnesením č.**262 Národní akční plán prevence domácího násilí**¹³ na léta 2011-2014.

V letech předchozích se uskutečnil jeden velmi úspěšný projekt prevence domácího násilí, který byl realizován v letech 2001 – 2006 Bílým kruhem bezpečí (občanské sdružení pro pomoc obětem trestných činů v ČR). Jednalo se o více než pětiletý systémový projekt známý pod názvem „**Prevence domácího násilí – změna praxe a legislativy v ČR**“¹⁴, který probíhal v šesti etapách.

Impulsem pro tak rozsáhlý projekt byly poznatky z poraden Bílého kruhu bezpečí (dále BKB). Především vysoký počet klientů ohrožených domácím násilím (36 %) a zjištění, že tyto konzultace hodnotí poradci jako nejtěžší, nikoli pro bezradnost, ale pro bezmoc v důsledku neexistující systémové reakce na státní úrovni.

¹³*Galileo Corporation s.r.o.*. Projekt Prevence domácího násilí na rok 2013. <http://www.prevencekriminality.cz>. [online]. 4.4.2013 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

Impulsem pro tak rozsáhlý projekt byly poznatky z poraden Bílého kruhu bezpečí (dále BKB). Především vysoký počet klientů ohrožených domácím násilím (36 %) a zjištění, že tyto konzultace hodnotí poradci jako nejtěžší, nikoli pro bezradnost, ale pro bezmoc v důsledku neexistující systémové reakce na státní úrovni. BKB díky svému odbornému zázemí a rozsáhlým kontaktům s podobnými 21 organizacemi v Evropě zpracoval strategii a taktiku vedoucí ke změně situace v České republice.

Cílem projektu bylo změnit postoj státu k řešení případů domácího násilí ve prospěch včasné a účinné ochrany ohrožených osob. Realizátoři projektu nezvolili cestu kriminalizace, ale cestu prevence, tj. zavedení intervence prostřednictvím sociálně právních opatření.

Stanovené cíle byly naplněny a to ve vysoké kvalitě a plánované indikátory byly ve všech směrech mnohonásobně překročeny. Počty uživatelů nástrojů a metod se počítají do tisíců, o školení je trvalý zájem ve stovkách odborníků, vysoké uznání projektu přichází i ze zahraničí.

Projekt Bílého kruhu bezpečí¹⁴ v oblasti domácího násilí byl v září 2007 oceněn národní cenou ECPA pro nejlepší realizovaný projekt v boji proti domácímu násilí v České republice.

Stát po ukončení úspěšného preventivního projektu z let 2011 – 2014 naplánoval projekt nový. Domácí a genderově podmíněné násilí představují jednu z nejčastějších forem porušování lidských práv a zásahu do důstojnosti a integrity člověka. Akční **plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018**¹⁵ (dále jako „Akční plán“) je v pořadí druhým samostatným strategickým dokumentem vlády ČR v oblasti prevence domácího násilí, který se také vztahuje na genderově podmíněné násilí.

¹⁴ **Bílý kruh bezpečí**. O projektu. <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

¹⁵ **Úřad vlády ČR**. Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018. <http://www.vlada.cz>. [online]. únor 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:IevgexYIBUkJ:www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/Akni-plan-prevence-domaciho-a-genderove-podmineneho-nasili-na-leta-2015-2018.doc+&cd=6&hl=cs&ct=clnk&gl=c>

Cílem preventivního plánu¹⁵ je formulovat, implementovat a koordinovat komplexní systém opatření na úrovni vlády ČR pro oblast prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí a tím přispět ke snížení výskytu těchto forem násilí v české společnosti a pomoci osobám ohroženým i násilným

2.9. Organizace pomáhající obětem domácího násilí

V krátkosti se ještě zmiňme o organizacích, které pomáhají obětem domácího násilí. První a asi nejvýznamnější organizací je mnohokrát zmiňovaný **Bílý kruh bezpečí**, který na svých stránkách podrobně informuje o teorii domácího násilí.

Z internetových stránek jsem zjistila mnoho potřebných informací, které jsem použila i v této práci. Mimo jiné na svých stránkách má v odrážkách zadaná tzv. „Místa pomoci“, kam se mohou oběti obrátit s jakýmkoliv problémem.

Organizace **Magdalenium o.s.** zprostředkovává mimo klasické pomoci i pomoc v otázce bydlení. Na internetových stránkách uvádí i přehled azylových domů, na které se může oběť (především žena) obrátit skrze již zmiňovanou organizaci, s prosbou o střechu nad hlavou.

Nestátní nezisková organizace specializující se na pomoc ženám a jejich dětem v oblasti prevence domácího násilí, se jmenuje **Rosa o.s.**¹⁶ Svou činnost zaměřuje na přímou komplexní pomoc ženám – obětem domácího násilí a jejich dětem a na prevenci tohoto jevu. Usiluje o zlepšení systému pomoci ženám a jejich dětem. Součástí pomoci je i odborné specializované poradenství a komplexní pomoc pro oběti domácího násilí, mezi níž patří: krizová intervence, sociálně-terapeutické poradenství, vytvoření bezpečnostního plánu, poskytování utajeného azylového bydlení pro oběti domácího násilí i telefonická krizová pomoc pro všechny oběti domácího násilí.

Poslední organizace, o které bych se chtěla zmínit je **Persefona**¹⁷. Hlavní pilíř činnosti této organizace tvoří dlouhodobá komplexní pomoc obětem domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění starším 18 let z Jihomoravského kraje.

¹⁶ **ROSA.** ROSA – CENTRUM PRO TÝRANÉ ŽENY. rosa-os.cz. [online]. 2014 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/>

¹⁷ **Persefona.** O Persefoně. <http://www.persefona.cz>. [online]. 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/o-nas>

3. Metodologický rámec výzkumu veřejného mínění

„Teorie jsou nezbytné. Svádějí k rozporům, ale i to má svou dobrou stránku, neboť se tak obnaží slabá místa v našich představách a ukáže se, kudy musí jít náš výzkum. Hodnotná je i taková teorie, která se nehodí zcela přesně na všechny známé skutečnosti, pokud se na ně hodí lépe než některé jiné představy.“

Hans Selye

Cílem mé práce je zjistit, zda -li společnost tuší, co si pod pojmem domácí násilí má představit a ví i nějaké bližší informace. K získání informací jsem se rozhodla zpracovat sociologický výzkum. Na začátku kapitoly rozebírám krátce teorii, po které následuje už samotný výzkum. Pro sběr dat jsem použila **kvantitativní formu**¹⁸ výzkumu. Za techniku sběru dat jsem si vybrala dotazník. Data, která jsem získala z dotazníků, jsem vyhodnotila a v závěru jsem shrnula, zda -li mé hypotézy byly nebo nebyly na začátku pravdivé.

3.1. Výzkumné strategie – kvantitativní výzkum

Ke zkoumání sociálních a sociologických problémů využívá sociologie dvě základní výzkumné strategie. Jedná se o kvalitativní a kvantitativní výzkum.

Pokud budeme aplikovat **kvalitativní výzkum**¹⁸ (induktivní), získáme mnoho informací od malého počtu jedinců. Poznatky z kvalitativního výzkumu bývají bohatší a více zohledňující specifickou povahu zkoumané skupiny nebo problematiky, nicméně jejich platnost je omezená. Na rozdíl od kvantitativního výzkumu nelze tyto poznatky zobecnit na širší populaci. Mohou však být využity pro formulaci hypotéz, jejichž pravdivost lze posléze testovat v kvantitativním výzkumu. Nejde zde o testování hypotéz, ale o porozumění významu, jež lidé přisuzují svému jednání, okolním věcem a událostem.

K hlavním technikám sběru dat při kvalitativním výzkumu patří:

- **zúčastněné pozorování**¹⁸: výzkumník se svou přítomností podílí na životě zkoumané skupiny či oblasti, informace získává nejčastěji formou terénních poznámek

¹⁸**DVOŘÁK, Jan**, František EMMERT, **Alena FABIČOVICOVÁ**, et al. Odmaturuj! ze společenských věd: aktualizováno k 1. 1. 2015. Druhé, přepracované vydání. Brno: Didaktis, 2015. Odmaturuj! (Didaktis). ISBN 978-80-7358-243

- **nestandardizovaný rozhovor**¹⁸: pro komunikaci mezi výzkumníkem a dotazovaným je stanoven obecný plán, není k dispozici předem sestavený dotazník
- **analýza osobních dokumentů**¹⁸: zdrojem dat jsou písemné, případně vizuální materiály (deníky, dopisy, profily na sociálních sítích, fotografie apod.) ze života zkoumaných osob

Pro svůj sociologický výzkum jsem si vybrala **kvantitativní výzkumnou strategii**¹⁸, která spočívá v testování pravdivosti nebo nepravdivosti dopředu vytvořených hypotéz na velkém vzorku respondentů. Tento typ výzkumu pohlíží na lidskou populaci jako na soubor nositelů proměnných (např. věku, náboženského vyznání, národnosti). Každý jedinec pak nabývá určité hodnoty (vlastnosti) proměnné – je nositelem určitých hodnot s ohledem na věk (např. 18 let), vyznání (např. evangelička) či národnosti (např. slovenská) Kvantitativní výzkum nám poskytuje zjištění platnosti nebo neplatnosti dopředu zformulované hypotézy. Výsledky mají platnost pro populaci, která odpovídá vybranému vzorku lidí.

Mezi hlavní techniky sběru dat při kvantitativním výzkumu řadíme:

- **dotazníkové šetření (survey)**¹⁸: respondenti odpovídají písemně na otázky v tištěném formuláři
- **standardizovaný rozhovor**¹⁸: informace se získávají prostřednictvím přímého kontaktu mezi tazatelem a respondentem a jsou zaznamenávány tazatelem do připravených formulářů
- **přímé pozorování**¹⁸: plánované a zaměřené sledování vybraných jevů přímo v terénu, informace jsou zaznamenávány a kategorizovány (roztřídovány)
- **obsahovou analýzu**¹⁸: rozbor textu či dokumentů nevytvořených za účelem výzkumu, data jsou systematicky sledována a klasifikována

V sociologii se obvykle kvantitativní a kvalitativní výzkum **kombinuje**¹⁸, protože každý sociální jev má jak kvantitativní, tak kvalitativní stránku. Zjištění zaznamenaná na podkladě těchto dvou strategií se **doplňují**¹⁸.

¹⁸**DVOŘÁK**, Jan, František EMMERT, Alena FABIČOVICOVÁ, et al. Odmaturuj! ze společenských věd: aktualizováno k 1. 1. 2015. Druhé, přepracované vydání. Brno: Didaktis, 2015. Odmaturuj! (Didaktis). ISBN 978-80-7358-243-2.

3.1.1. Dotazníkové šetření (survey)

Dotazník spadá pod kvantitativní výzkum a slouží k hromadnému zjišťování veřejného mínění. Tuto techniku sběru dat jsem zvolila z důvodu, že výsledky mohu snadno standardizovat. Nevýhodou je, že nezjistíme, zdali respondenti odpovídají podle pravdy.

Dotazník jsem zpracovala pomocí internetového serveru www.surveo.com. Obsahuje třináct povinných otázek a dvě poslední otázky, které jsou nepovinné.

Dotazník jsem zveřejnila pomocí již zmíněných webových stránek dne 24. 10. 2015. V prvních dvou dnech ho vyplnilo přes 60 respondentů. Dne 30. 10. 2015 jsem výzkum ukončila, jelikož jsem dosáhla výše 100 odpovídajících. (Více mi jich za měsíc, již zmiňovaný server, nechtěl bez poplatku bohužel dovolit.) Sběr dat mi trval týden a zpracování výsledku asi týdny dva.

3.2. Cíl výzkumné studie

Cílem výzkumu je zjistit, jak se dnešní společnost staví k domácímu násilí. Zdáli ví, co si pod tím pojmem má vůbec představit. Zajímá mě, jestli společnost tuší, že oběti domácího násilí může být i muž. Zjišťuji zda veřejnost má povědomí o organizacích, které pomáhají obětem domácího násilí. V jedné otázce se zaměřuji i na možný princip prevence a jeho smysl. Pomohl by přihlízející u domácího násilí oběti? Je domácí násilí stále pro širokou veřejnost tabu? I na tyto otázky se pokouším skrze svůj dotazník odpovědět.

Poslední dvě otázky dotazníku jsou nepovinné, jelikož se zaměřují na osobní zkušenost s tímto sociálně patologickým jevem. Chápu, že pro některé osoby, které se s tím setkali, je těžké o tom mluvit, psát, i přes anonymitu. Počet respondentů je zde oproti předešlým otázkám jiný, takže jsem je vyhodnotila samostatně. Pokusila jsem se zjistit, kolik osob si domácím násilím (třeba i na vlastní kůži) muselo projít.

S výsledky studie naložím ve smyslu osvěty. Věřím, že výsledky studie se rozšíří do společnosti. Věřím, že se výzkum dostane i mezi mé vrstevníky, kteří budou v příštích letech vstupovat do partnerských či manželských svazků. Se znalostí mé studie by mohli vědět, jak se zachovat, když se stanou oběťmi domácího násilí popř. kam se obrátit.

3.3. Stanovení hypotéz

S ohledem na otázky v dotazníku si myslím, že valná většina odpovídajících bude vědět, co si pod pojmem domácí násilí představit. Nejvíce respondentů bude odsuzovat domácí násilí ve formě fyzické, které je konáno na ženách. Soudím, že většina bude mít za to, že ženy jsou častějšími oběťmi domácího násilí ze strany muže. Vyvozuji to z faktu, který praví o ženách, že jsou něžnějšího pohlaví. Myslím si, že odpovídající budou vědět o trestném stíhání za vykonávání domácího násilí. Dále se domnívám, že majorita by nepomohla oběti násilí, kdyby byla jeho nepřímými účastníky (např. jako přihlížející.)

Předpokládám, že díky šíření dotazníku na sociální síti Facebook, budu mít nejvíce respondentů mezi ženami ve věku 16 – 24. Soudím tak podle toho, že se jedná o moji věkovou kategorii. Muži se budou více ostýchat takového tématu dotazníku nebo to pro ně bude nepodstatné. Očekávám, že jich tedy odpoví o výrazné procento méně, než -li žen. A hlavní myšlenka, která dala název studii: „Je domácí násilí věc veřejná?“

Shrnutí hlavních hypotéz

- H1 - Společnost ví, co si pod pojmem domácí násilí představit
- H2 - Nejvíce lidí odsuzuje domácí násilí ve formě fyzické, konané na ženách
- H3 - Ženy jsou častějšími oběťmi domácího násilí
- H4 - Lidé vědí, že domácí násilí může být trestně stíháno
- H5 - Většina lidí nepomůže oběti domácího násilí, když jsou jeho nepřímými účastníky
- H6 - Na dotazník odpoví nejvíce žen ve věku 16 – 24 let
- H7 - Muži budou tvořit malé procento mezi odpovídajícími
- H8 – Je domácí násilí věc veřejná?

3.4. Vyhodnocení dat a jejich interpretace

V této části studie jsem vyhodnotila každou otázku zvlášť. U otázek jsem vznesla určitý závěr, který následně v konečném závěru práce srovnávám s počáteční hypotézou, kterou jsem vznesla viz. 3. 3. stanovení hypotéz - shrnutí hlavních hypotéz.

1. Jakého jste pohlaví?

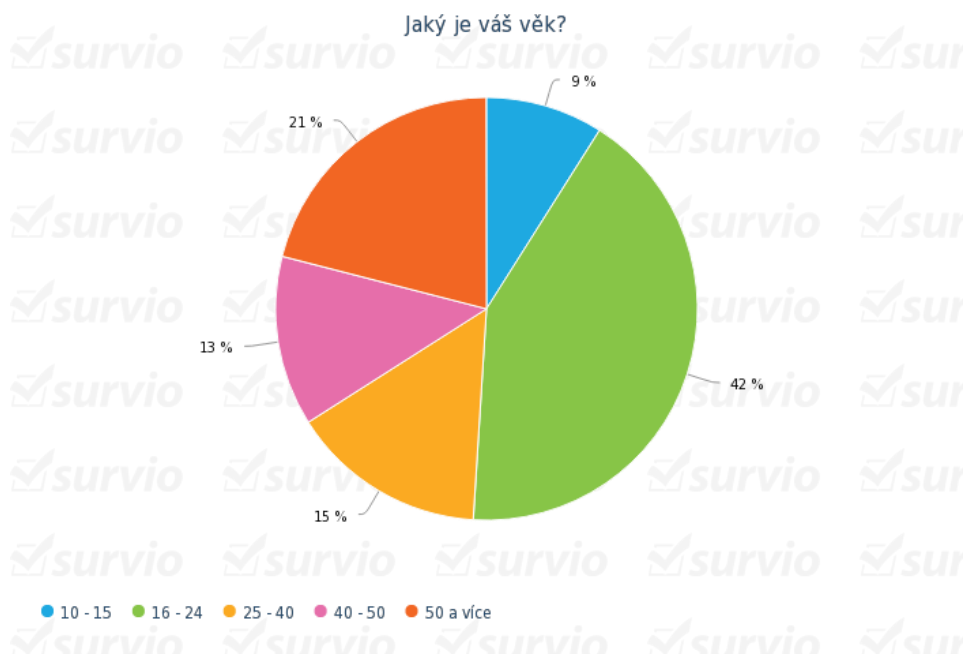
Možnost odpovědi: a) muž, b) žena

Zhodnocení otázky: Na dotazník odpovědělo více žen. Ze 100 respondentů odpověděla 66krát žena. Zbýlých 34 odpovídajících tvořili muži.

2. Jaký je váš věk?

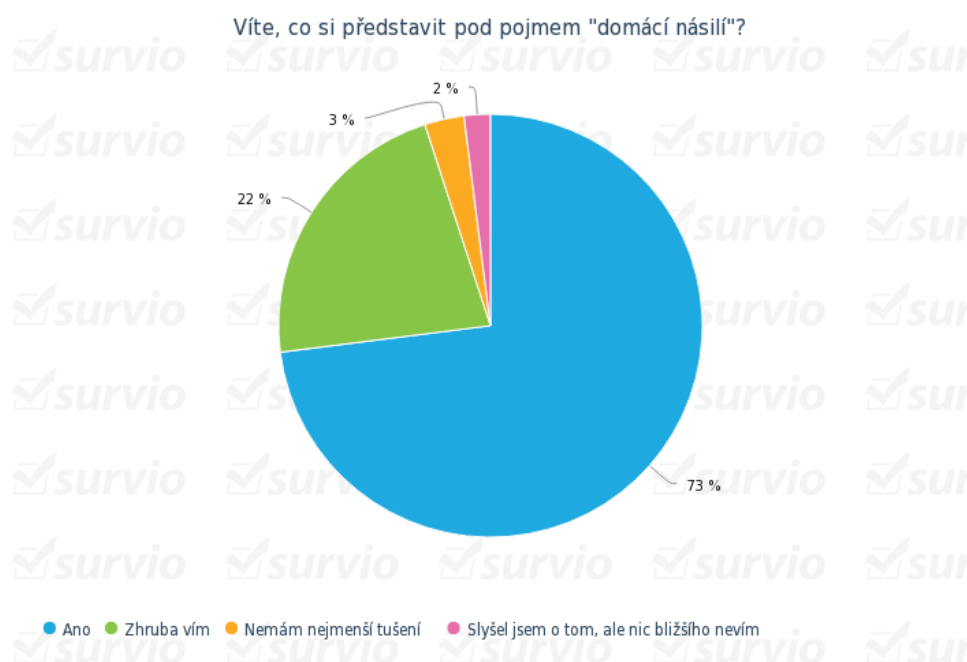
Možnost odpovědi: a) 10 – 15, b) 16 – 24, c) 25 – 40, d) 40 – 50, e) 50 a více

Zhodnocení otázky: Na dotazník převážně odpovídala moje věková skupina 16 – 24, do které spadalo 42 respondentů ze 100. Následovala skupina ve věku 50 a více (21 odpovídajících). Skupinu ve věku 25 – 40 tvořilo patnáct respondentů a třináct bylo součástí skupiny ve věku od 40 – 50 let. Nejméně zastoupenou skupinou byly děti ve věku 10 – 15 let. Na dotazník jich odpovědělo pouze 9 z celkového počtu 100 odpovídajících.

3. Víte, co si představit pod pojmem “domácí násilí“?

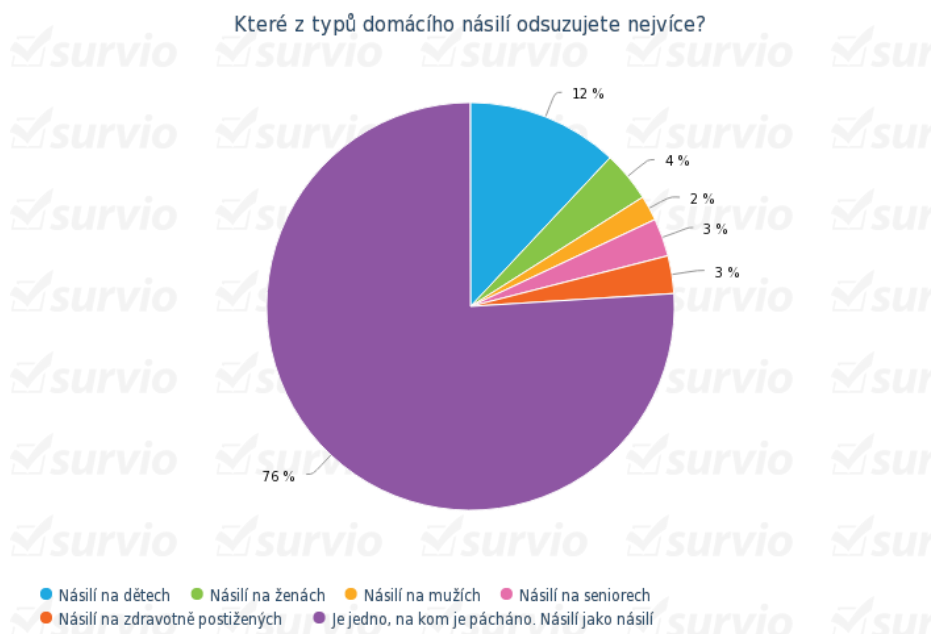
Možnost odpovědí: a) ano, b) zhruba vím, c) nemám nejmenší tušení, d) slyšel jsem o tom, ale nic bližšího nevím

Zhodnocení otázky: Skoro $\frac{3}{4}$ respondentů ví, co si mají představit pod pojmem domácí násilí. Zhruba 22 dotazovaných tuší, o co jde. Pouze 3 respondenti vůbec netuší, co si pod pojmem domácí násilí představit. Menšinou se v této otázce stali 2 respondenti, kteří o domácím násilí slyšeli, ale nic bližšího neví.

4. Které z typů domácího násilí odsuzujete nejvíce?

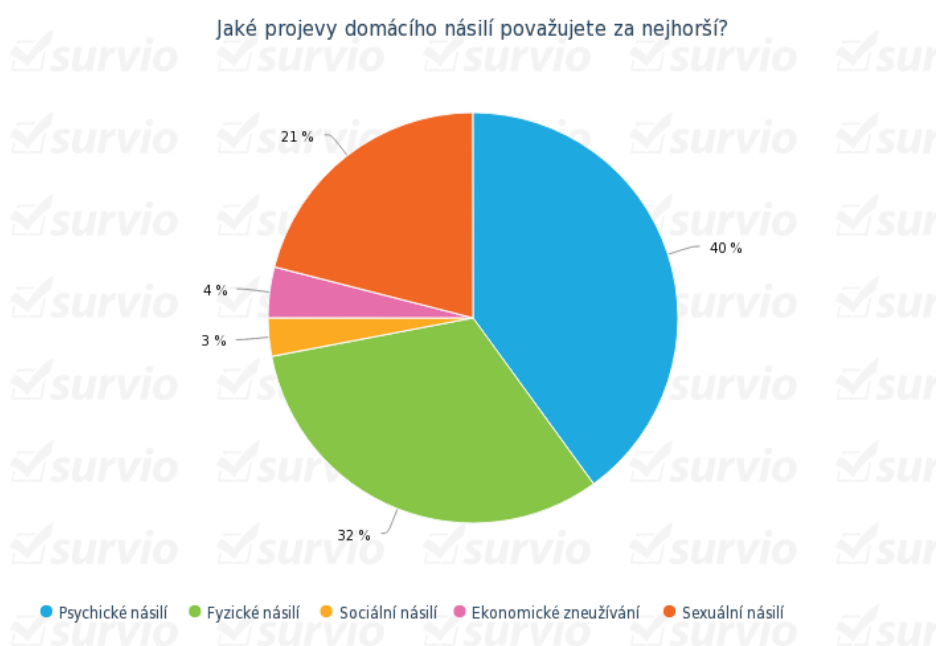
Možnosti odpovědí: a) násilí na dětech, b) násilí na ženách, c) násilí na mužích, d) násilí na seniorech, e) násilí na zdravotně postižených, f) je jedno, na kom je páčáno - násilí jako násilí.

Zhodnocení otázky: Všechny druhy násilí odsuzuje 3/4 odpovídajících. Násilí na dětech vadí 12 respondentům ze 100. Zbýlých 13% je rozděleno mezi zbylé odpovědi. Násilí na ženách nejvíce vadí 4 odpovídajícím. Shodně po 3 respondentech má násilí na seniorech a zdravotně postižených. Pouze 2 odpovídajícím je na obtíž násilí na mužích.

5. Jaké projevy domácího násilí považujete za nejhorší?

Možnosti odpovědi: a) psychické násilí, b) fyzické násilí, c) sociální násilí, d) ekonomické násilí, e) sexuální násilí.

Nápověda k otázce: Psychické násilí -zastrašování, omezování samostatnosti a rozhodování o sobě, kritizování a ponižování – nadávky, zesměšňování, vyhrožování a vydírání, vyhrožování bitím, přerušením kontaktů, vydírání přes děti, vnučata, vyvolávání pocitů viny. Fyzické násilí – facky, rány pěsti, kopání, tlučení hlavou, rdoušení, tahání za vlasy, bití nějakým předmětem. Sociální násilí – izolace od příbuzných a přátel – zákaz přijímat návštěvy, svým chováním odrazovat návštěvníka od dalších návštěv, zákaz telefonovat. Ekonomické zneužívání – zamezení přístupu k financím (i vlastním), vydírání, vynucování přepsání bytu, nemovitosti.

Zhodnocení otázky: Psychické násilí zavrhuje 44 respondentů ze sta. Následuje s 32% násilí fyzické. Třetím nejhorším projevem domácího násilí se stalo sexuální násilí, které označilo za nejhorší 21 respondentů. Na ekonomické násilí připadají pouze 4%. Proti sociálnímu násilí jsou 3 respondenti.

6. Má být domácí násilí trestně stíháno?

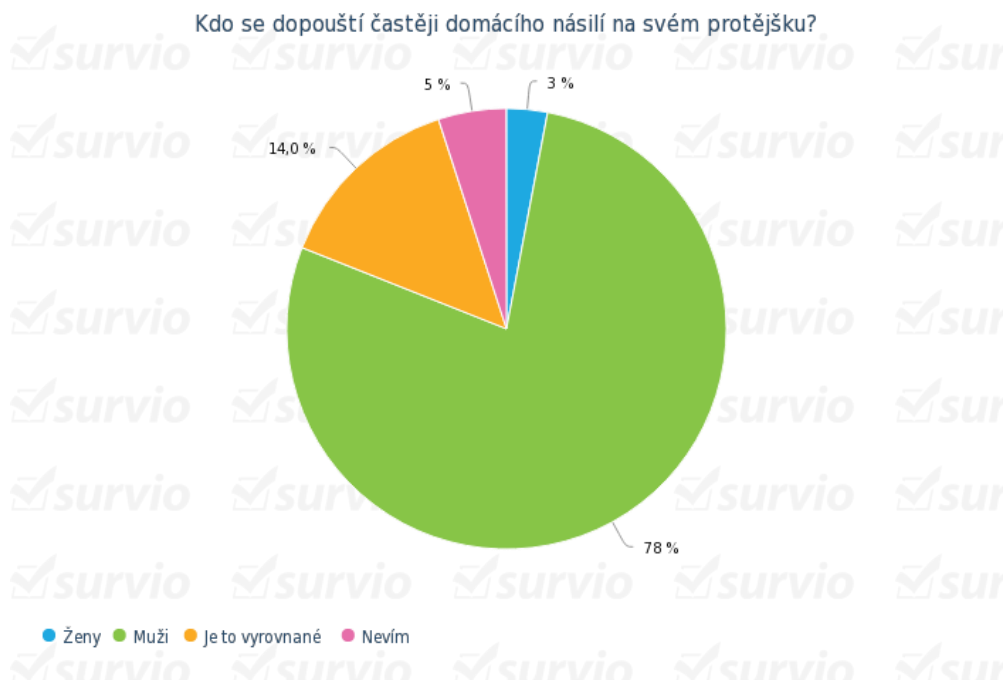
Možnost odpovědi: a) ano, může b) ne, nemůže; nevím c) nedokážu odpovědět.

Zhodnocení otázky: Většina (95 respondentů) odpovědělo správně. Ano, domácí násilí může být trestně stíháno. Pro odpověď, že domácí násilí nemůže být trestně stíháno, se rozhodli 4 odpovídající. Pouze 1 člověk ze 100 přiznal, že na tuto otázku odpovědět nedokáže.

7. Kdo se dopouští častěji domácího násilí na svém protějšku?

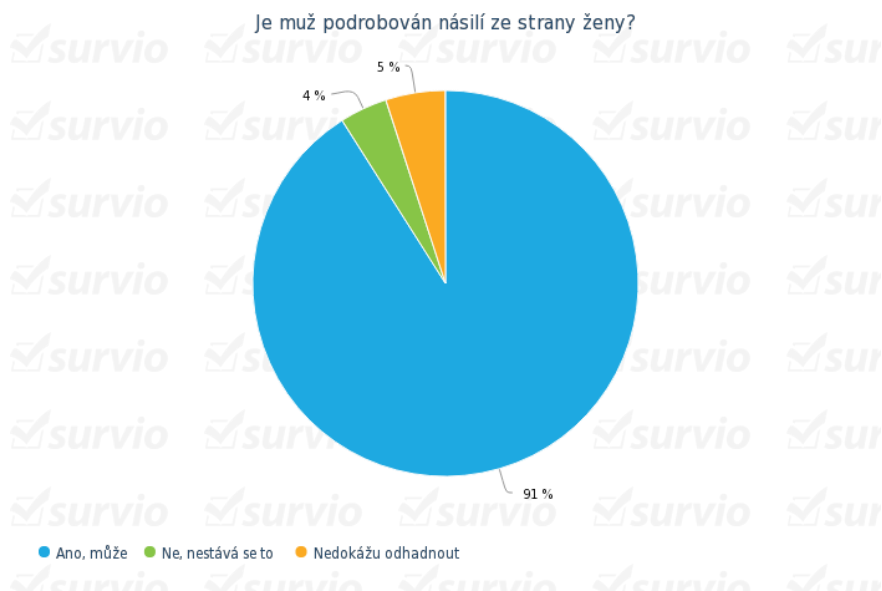
Možnosti odpovědi: a) ženy, b) muži, c) je to vyrovnané d) nevím

Zhodnocení otázky: Ze sta respondentů si 78 myslí, že častěji se domácího násilí dopouští muž. Fakt, že je poměr vyrovnaný, si myslí 14 odpovídajících. Na otázku nedokáže odpovědět 5 respondentů. Zbývá 3% (3 odpovídající) považují ženu za tu, která se častěji dopouští domácího násilí na partnerovi.

8. Je muž podrobován násilí ze strany ženy?

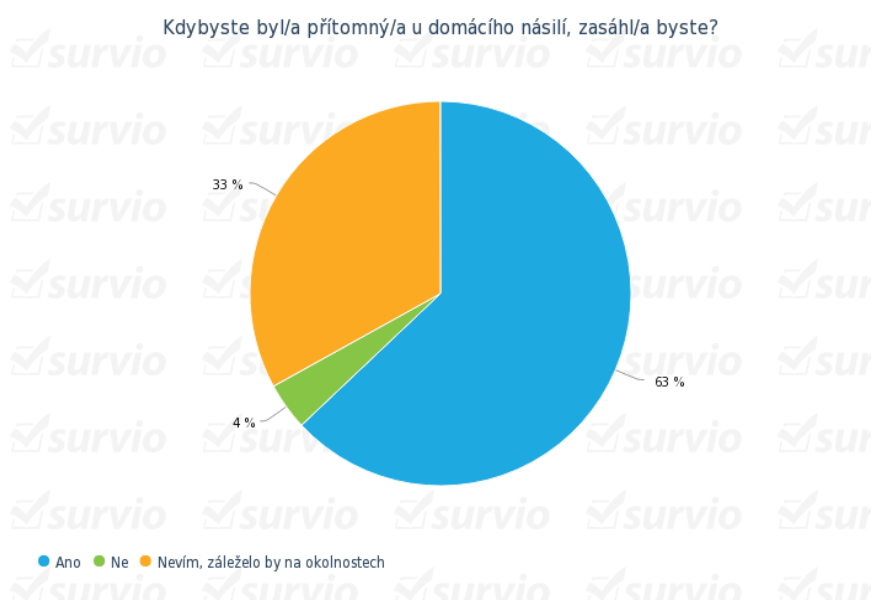
Možnosti odpovědi: a) ano, může, b) ne, nestává se to, c) nedokážu odhadnout

Zhodnocení otázky: Skoro všichni (91 respondentů ze 100) dotazovaných si myslím, že domácímu násilí může být podrobován i muž ze strany ženy. Zda –li je to možné, nedokáže odhadnout 5 respondentů. Pouze 4 odpovídající si myslí, že muž nemůže být napadán jakýmkoliv způsobem ze strany ženy.

9. Kdybyste byl/a přítomný/a u domácího násilí, zasáhl/a byste?

Možnosti odpovědi: a) ano, b) ne, c) nevím, záleželo by na okolnostech

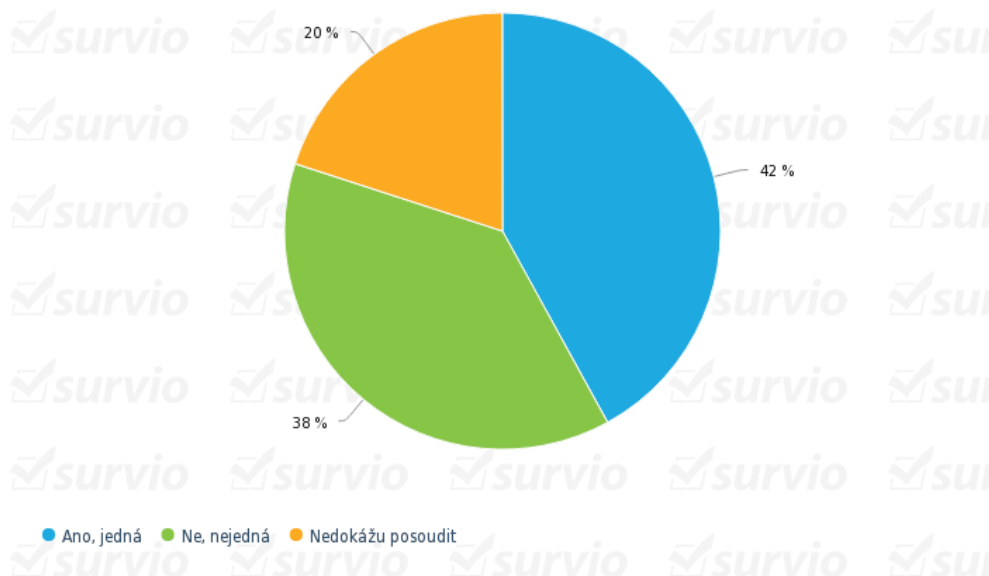
Zhodnocení otázky: Více než polovina z dotazovaných (63 respondentů) by okamžitě zasáhla, kdyby byla svědkem u domácího násilí. Skupina 33 respondentů by se rozhodla až podle okolností. Do průběhu domácího násilí by 4 odpovídající nezasáhli.

10. Muž uhodil doma ženu v opilosti. Vícekrát se to nestalo. Jedná se o domácí násilí?

Možnosti odpovědi: a) ano, jedná, b) ne, nejedná. c) nedokážu posoudit

Zhodnocení otázky: Většina, 45% z dotazovaných si myslí, že se jedná o domácí násilí. Fakt, že se o domácí násilí nejedná, si myslí 38% respondentů. Část 20 odpovídajících nedokáže tuto modelovou situaci posoudit.

Muž uhodil doma ženu v opilosti. Vícekrát se to nestalo. Jedná se o domácí násilí?

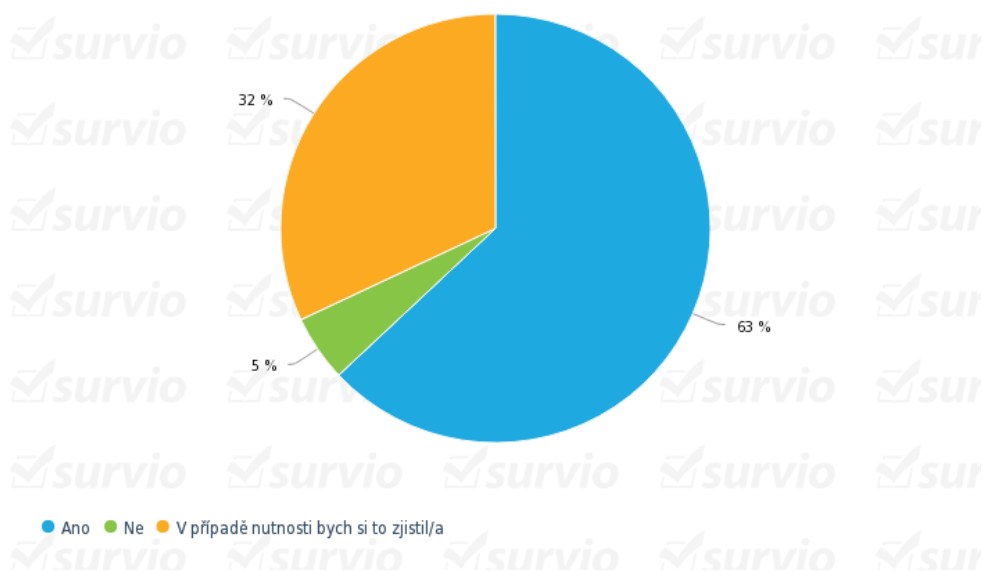

Pozn. O domácí násilí si nejedná, jelikož jedním z hlavních znaků domácího násilí je jeho opakovanost. Každopádně může se jednat o jeho začátek.

11. Pokud by se vás domácí násilí týkalo, víte, kam byste se obrátil/a?

Možnosti odpovědi: a) ano, b) ne, c) v případě nutnosti bych si to zjistil/a

Pokud by se vás domácí násilí týkalo, víte, kam byste se obrátil/a?

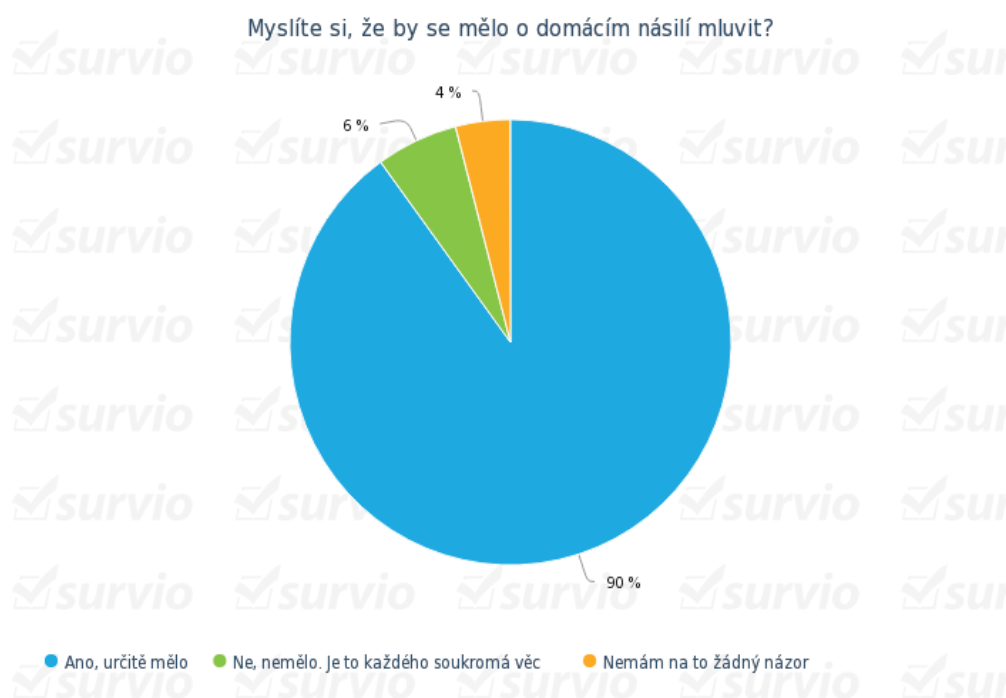

Zhodnocení otázky: Z této otázky vyplývá, že 63 respondentů tuší, kam se obrátit v případě, že by se jich začalo týkat domácí násilí.

V případě nutnosti by si dokázalo 32% dotazovaných pomoci samo. Pouze 5% netuší, kam nebo na koho by se měli v případě problémů s domácím násilím obrátit.

12. Myslíte si, že by se mělo o domácím násilí mluvit?

Možnosti odpovědi: a) ano, určitě mělo, b) ne, nemělo. Je to každého soukromá věc.

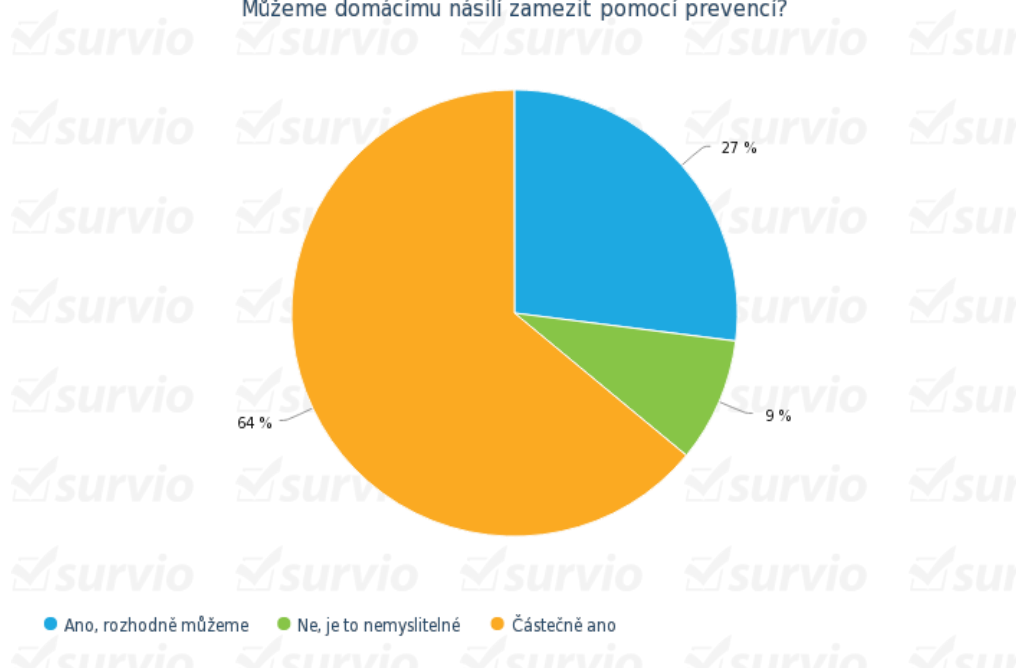
Zhodnocení otázky: Většina, 90ti respondentů je přesvědčeno o tom, že o domácím násilí se mluvit má, což potvrzuje tvrzení – domácí násilí – věc veřejná. Menšina 6 odpovídajících tvrdí, že tento typ násilí je ryze soukromá záležitost jeho aktérů. Tuto problematiku 4 respondenti prozatím neřešili.

13. Můžeme domácímu násilí zamezit pomocí prevencí?

Možnosti odpovědi: a) ano, rozhodně můžeme, b) ne, je to nemyslitelné, c) částečně ano.

Zhodnocení otázky: Majorita 64 respondentů si myslí, že určitou roli při předcházení domácího násilí může hrát prevence.

Můžeme domácímu násilí zamezit pomocí prevencí?

Ze 100 tvrdí 27 respondentů, že prevencí můžeme jednoznačně problému snadno předejít. Menšina 9 odpovídajících říká, že prevence nezabrání výskytu domácího násilí.

***Poznámka:** Následující dvě otázky byly nepovinné, jelikož se zabývají osobními zkušenostmi s domácím násilím. Počet respondentů se tedy od předešlých otázek může lišit (v případě otázky č. 15).*

14. Máte nějaké zkušenosti s domácím násilím?

Možnosti odpovědi: a) ano, mám, b) ne, nemám

Máte nějaké zkušenosti s domácím násilím?

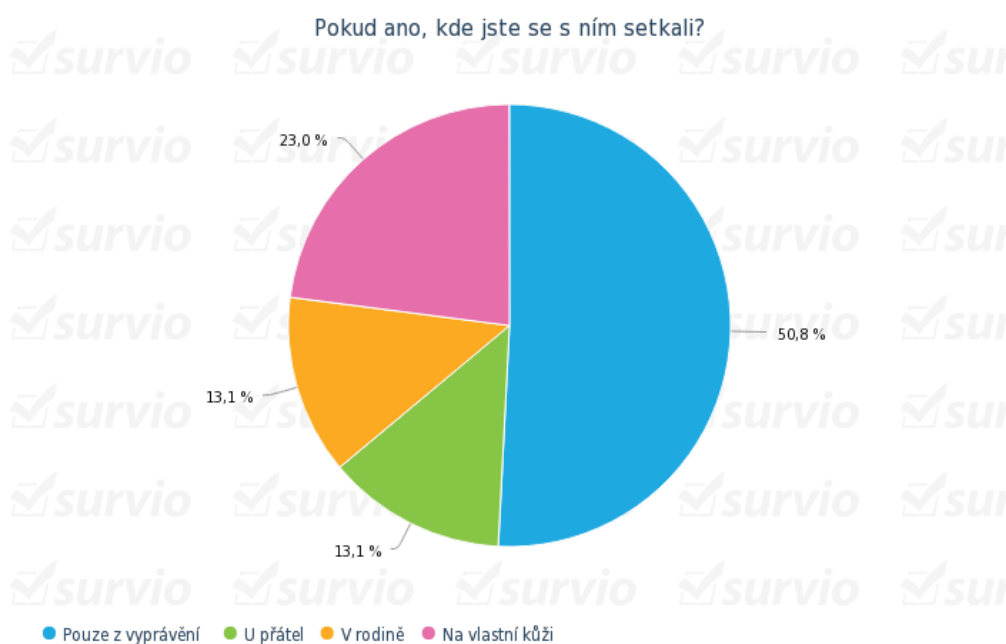

Zhodnocení otázky: Pozn. Odpovědělo všech 100 respondentů.

Určité zkušenosti s domácím násilím má 65 respondentů ze 100. Zbýlých 35 odpovídajících s domácím násilím žádné zkušenosti nemá.

15. Pokud ano, kde jste se s ním setkali?

Možnosti odpovědi: a) pouze z vyprávění, b) u přátel, c) v rodině, d) na vlastní kůži

Zhodnocení otázky: Pozn. Na tuto otázku odpovědělo pouze 61 dotazovaných.

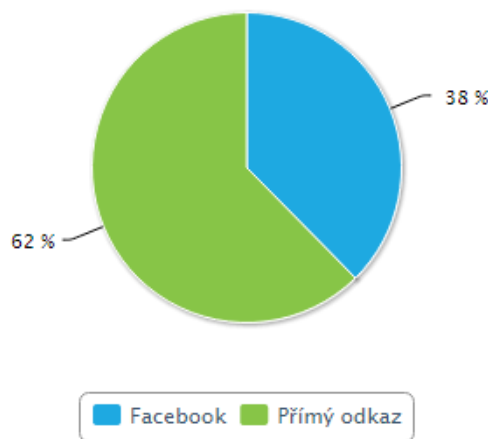
Polovina odpovídajících z 61 dotazovaných odpověděla, že s domácím násilím se setkala pouze z vyprávění. S domácím násilím na vlastní osobě se setkala 23% odpovídajících (převaha žen). Shodný počet odpovídajících (13,1%) se setkala s domácím násilím buď v rodině, nebo u přátel.

3.5. Statistika dotazníku

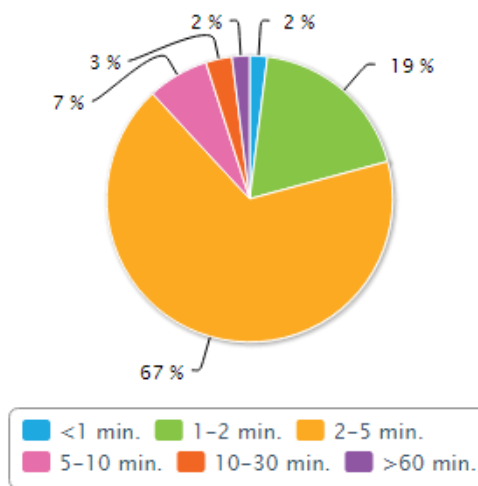
Pro zajímavost jsem do svého výzkumu zahrnula ještě samotnou statistiku dotazníku, která se vytvořila sama v rámci programu na webových stránkách www.surveo.com.

Ze statistiky vyplývá, že většina respondentů (62%) si otevřelo můj dotazník z přímého odkazu. Pouze 38% se na dotazník dostalo přes sociální síť Facebook. Vyplnění dotazníku trvalo v průměru odpovídajícím 2 - 5 minut.

Zdroje návštěv

Čas vyplňování dotazníku

3.6. Ověření správnosti předem stanovených hypotéz

Hypotéza o tom, že většina odpovídajících bude vědět, co si pod pojmem domácí násilí představit, se mi potvrdila. Touto domněnkou se zabývala otázka č. 3. Sedmdesát tři respondentů ze sta si dokáže pod pojmem domácí násilí představit něco konkrétního. Považuji to za slušný výsledek, každopádně v době, kdy máme snadný přístup k informacím, se mi zdá, že 73 lidí ze sta poměrně málo. 73 respondentům ví, o čem je řeč. Můžeme připočítat i 22 odpovídajících, kteří tuší, o co se jedná.

Vymezená hypotéza předpokládala, že největší procento lidí bude odsuzovat domácí násilí fyzického typu na ženách. Hypotéza se mi ani v jednom z případů nepotvrdila. Fyzické násilí vybralo za nejrizikovější pouze 32 respondentů ze sta. Čtyřicet odpovídajících vybralo jako nejhorší projev domácího násilí, násilí psychické, které tím pádem vyvrátilo mojí původní hypotézu. Nepotvrdila se hypotéza, která říkala, že široké veřejnosti bude nejvíce vadit násilí na ženách. $\frac{3}{4}$ respondentů je jedno, na kom je domácí násilí páčáno, odsuzuje ho jako celek. Na druhém místě se objevilo násilí na dětech, které nejvíce vadí 12 lidem ze sta. Domácí násilí na ženách vadí pouze čtyřem lidem za sta. Ani tato hypotéza se mi tím pádem tedy nepotvrdila.

Kdo je častější obětí domácího násilí? Na stejné odpovědi se shodla má hypotéza i široká veřejnost. Samozřejmě, že se jedná o ženu. Z čehož vypovídá (otázka sedm), že častěji se domácího násilí na svém protějšku dopouští muž (78 % z dotazovaných takto odpovědělo).

Hypotéza spojená s otázkou, zda -li je domácí násilí trestně stíháno, se taktéž potvrdila, a to téměř stoprocentně. Devadesát pět respondentů (95 %) ze sta ví, že

domácí násilí může být trestně stíháno. O trestním stíhání přesněji mluví § 199 trestního zákoníku - Týrání osoby žijící ve společném obydlí. Pachateli, který se dopustí domácího násilí, může být odňata svoboda na dvě až dvanáct let.

Mým zjištěním byla odpověď na otázku č. 9. Svoji hypotézu jsem vystavěla na logickém základu, ke kterému jsem trošku přidala životní přístupy průměrného Čecha. Ptala jsem se, zda li by dotazovaný pomohl, kdyby byl nepřímým účastníkem domácího násilí. Většinová odpověď zněla: "Pomohl bych."

Hypotéza týkající se vzorku populace se potvrdila stoprocentně. Tvrdila jsem, že díky Facebooku odpoví nejvíce mých vrstevníků ve věku 16 – 24, kteří budou ženského pohlaví. Na můj dotazník odpovědělo i 21 respondentů starších 50 let a 35 respondentů mužského pohlaví. Nicméně statistika dotazníku, která se sama tvořila pomocí stránky www.surveymonkey.com ukázala, že nejvíce respondentů jsem nezískala z Facebooku, ale z přímého kliknutí na odkaz.

3.7. Zhodnocení výzkumu

V závěru bych shrnula všechny poznatky. Věřím, že účel práce, tedy hlavní otázka, zdali společnost tuší, co si mám pod pojmem domácí násilí představit, byla úspěšně a pozitivně ověřena. Společnost z velké části ví, co to domácí násilí je. Každopádně výsledky nejsou stoprocentní.

Z dotazníku vyšla čísla, která hovoří o tom, že skoro každý čtvrtý respondent z 61 odpovídajících si prošel domácím násilím. Dále jsem zjistila, že společnosti ještě více než násilí na ženách, vadí násilí na dětech. Potvrdil se fakt, že psychické násilí zanechává na duši hlubší rány, které se dlouho hojí, jelikož mu dalo před fyzickým násilím přednost 40 respondentů ze sta. Zatímco pro násilí fyzické hlasovalo pouze 32 odpovídajících.

Společnost ví, že obětí domácího násilí se může stát i muž (to tvrdí dokonce 91% respondentů). Velice rozporné výsledky vyšly při navození modelové situace, kdy byla položena otázka: „Muž uhodil doma ženu v opilosti. Vícekrát se to nestalo. Jedná se o domácí násilí?“ Čtyřicet dva respondentů ze sta odpovědělo, že se jedná o domácí násilí. Bohužel se mýlilo, jelikož abychom se mohli bavit o domácím násilí, musí se

konat opakovaně. Zároveň ale nevyvracíme fakt, že jedno napadnutí nemusí být začátkem domácího násilí.

Otázka prevence vyšla také téměř jednoznačně. Devadesát jedna respondentů si myslí, že prevence má smysl. Dále 95 respondentů ze 100 zároveň ví, že domácí násilí může být trestně stíháno.

Doufám, že respondenti, kteří odpovídali na můj dotazník, se nikdy nestanou oběťmi domácího násilí. Na druhou stranu také věřím, že se nestanou ani agresory domácího násilí.

Můj hlavní objekt zájmu, zdali je domácí násilí věcí veřejnou, mi respondenti v dotazníku potvrdili. Devadesát lidí ze sta souhlasí s tím, že by se o domácím násilí mělo ve společnosti více hovořit.

4. Skutečné příběhy domácího násilí

„Násilí je protikladem moci, protože moc pramení z masové spolupráce, kdežto k násilí není třeba velkého počtu lidí, stačí účinná technologie.“

Hannah Arendtová

V této části studie jsem vyrazila do terénu, přímo za lidmi, kteří se stali oběťmi domácího násilí nebo byli v blízkosti toho to jevu. Mohlo by se říct, že se jedná o kvalitativní výzkumnou strategii nestandardizovaného rozhovoru. Vše to odstartoval dotazník, který jsem dala volně na internet. Po krátké době mi začali psát lidé, kteří se ze svého problému chtěli „vymluvit“, říct svoje problémy někomu, koho jejich průběh zajímá. Z rozhovorů vznikly po svolení tázaných osob příběhy, které následují. K zachování anonymity jsem nezveřejnila jména odpovídajících.

***Poznámka:** Příběhy nebyly stylisticky upraveny.*

4.1. Žena: 26 let

Velká láska s příchutí fyzického, psychického a sociálního násilí

Vůbec nevím jak to všechno popsat. Začnu asi tím, že přísloví: „**Láska hory přenáší, ale s hloupostí ani nehne,**“ má něco do sebe! Pro člověka, kterého máš ráda a vůbec, kterého miluješ, jsi schopná udělat cokoliv. Za peníze by se člověk rozdal i druhým, jen z toho důvodu, abys byla v jeho očích ta nejlepší.

Začátek té dobré cesty byl, jak budeme mít společné bydlení, auto a všeho dost. To on uměl opravdu na jedničku. Slyšela jsem to opravdu často, snad každý den hned několikrát. Časem mi to utkvělo v paměti a začala jsem věřit, že má pravdu! Že prostě žádná jiná cesta nevede. Že každý to myslí se mnou špatně, ale jen on správně a nejlíp. Když v tom člověk nějakou dobu žije, tak tomu pak věří. **Má okolní svět, lidi a dokonce i rodinu, za nepřátele, a proto se jim pak i straní.** Vůbec teď nechápu, co jsem na něm viděla, proč mnou tak manipuloval, zatím co já se nechala. Asi jsem

nechtěla věřit a připustit si, že mě chce jen využít a nic víc. Stále jsem si myslela, že je to láska, ale byla to jen lež a faleš.

Byli jsme spolu na Slapech a já vařila. **Zařídila jsem mu u mě práci v kuchyni, jen proto, abychom byly spolu.** Myslela jsem si, že bude všechno fajn, že si oba vyděláme peníze, začneme od začátku a hlavně spolu. Opět jsem se mýlila.

Každý den jsem byla pod dohledem. Věděl, kam jdu, co budu dělat a s kým tam budu. Postupem času jsem se ani nemohla na nikoho podívat, jen proto, aby nežárnil a já se s ním poté nemusela hádat kvůli jednomu pohledu. **Nedělalo mu problémy mě ponížít nebo na mě ječet před lidmi.**

Jeden večer jsme se hrozně pohádali, možná kvůli tomu, že jsem mu řekla, že už ho tam vedle sebe nechci a ať jede zpět, zpět domů a že se spolu rozcházíme. **Pamatuji si, že mi dal facku přes obličej,** já spadla na policičku, ze které jsem se odrazila a přistála jsem na schodech u chatky, kde jsme bydleli. Stál nade mnou, a když viděl, že se snažím vstát, tak mě skopl z těch schodů dolů a křičel na mě - **jestli se pohnu, tak mi o hlavu rozbije skleněný popelník-**. Bála jsem se, tak jsem tam jen tak ležela a čekala, až odejde.

Když jsem se trochu probrala, šla jsem do umývárny umýt. Měla jsem na oku monokl, poškrábaný obličej a na rukách modřiny. Šla jsem do chatky, že si lehnu a odpočinu si. Přeci jen, měla jsem na starosti celou kuchyň a musela jsem tam být brzy ráno, ale on tam ležel. Lehla jsem si do chodbičky na gauč a chtěla jsem usnout. On se probudil a začal křičet, - proč nejdu za ním - , **řekla jsem, že ho už nechci** a proto si lehat vedle něj nebudu. Vrazil mi další facku, kterou jsem naštěstí ustála. Chtěla jsem odejít, ale on si stoupl mezi dveře. **Šla jsem do ložnice, odhodlána a v zápalu vzteku, že skočím z okna.** Když už jsem byla na parapetu, tak mě stáhl zpět.

Tahal mě za vlasy, křičel, že jsem jen jeho hadr, že si se mnou bude dělat, co chce. Byla jsem dost vyčerpaná. Nedalo se ani bránit. **Odešel, ale vrátil se zpět s žiletkou v ruce a křičel, že tam teď u mě umře.** Křičela jsem, že jestli se chce zabít, tak tady ne! **Dal si žiletku do pusy mezi zuby a chtěl ji spolknout.** Já se sebrala a chtěla jsem mu ji vzít, ale držel ji pevně. O tu žiletku jsem si rozřízla břicho u prstu.

Nemám ráda krev. Snažila jsem se, si to co nejrychleji obvázat, abych neomdlela. Po ruce jsem měla ručník, který jsem roztrhal na kusy, a tím to stáhla. **On se najednou**

uklidnil a odnesl mě do postele. Pořád mi říkal, ať si odpočinu, že ráno vstáváme. **Nechtěla jsem už mu odporovat, bála jsem se, že zas přijde další facka...**

Lehnul si vedle mě a usnul. **Koukala jsem do tmy a modlila se, aby to byl jen sen, abych se ráno probudila a řekla si, že se mi to jen zdálo.**

Bohužel se tak nestalo. Ráno jsem vstala, byla jsem samá modřina, monokl, bolesti břicha a rozříznutý prst. Den na to opět večer hádka. **Utekla jsem z chatky a běžela jsem k vodě, do tmy na molo. On mě tam našel, opět jsme se porvali jako koně. On mě pak hodil do vody. Odešel a při tom řekl, jestli se vrátím, tak zhebnu.**

Bála jsem se, a proto jsem celou noc v mokrém oblečení a ubrečená s výčitkami v hlavě byla na tom molu, kam jsem se vyšplhala.

Už si moc nepamatuji, jak to skončilo. Každopádně jsem ráda, že je to vše za mnou.

4.2. Muž: 20 let

Nevlastní táta vyhrožoval zabitím

Rodinné vztahy jsem měl vždycky složité. **Rád bych pro začátek řekl, že tohle je vlastně příběh mojí maminky, který se mě nicméně dotýkal dosti razantně.** Začneme úplně od začátku. Moje mamka s mým tátou prakticky moc nežila. **Můj biologický táta se o mne nikdy nezajímal.** Nezměnilo se to doteď. Žijeme ve stejném městě, ale vyhýbá se mi jako čert kříže, a to už jsem dva roky dospělý a nenosím v sobě žádnou zášť ani zlobu.

Asi když mi bylo třináct, našla si mamka přítele, který se postupem času stal i jejím druhým manželem. **Ze začátku to bylo, jak procházka růžovým sadem.** Byl to suprový manžel a úžasný táta, kterého jsem vždycky tak moc postrádal. Jezdili jsme často s mými dvěma sourozenci (mladší bráška a sestra) na výlety jako rodina. Zajímal se o nás. **Byl to úplný opak mého biologického táty.**

Ale po třech letech nastal neskutečný zvrat o 180 stupňů. „Tátovi“ umřel jeho táta. Začal hodně pít, hrál automaty a byl neskutečně agresivní. Jednoho den jsem

přišel domů. **On stál nad mamkou, bil jí, sourozenci brečeli a všude byl strašný zmatek.** Snažil jsem se “tátu“ od mamky nějak odtrhnout, ale nešlo to. Byl profesionální boxer, takže jsem jako šestnáctiletý neměl absolutně šanci. Často nějaká ta rána místo mamky, padla na mě, takže **monokl několikrát zdobil i mou tvář.**

Několikrát mamku i škrtil. **Vyhrožoval, že jí, nás i sebe zabije. Dlužil každému, na koho se podíval. Dokonce okradl i mě, když mi sebral našetřené peníze na maturitní ples.** Když už byl na tom hodně špatně, tak se několikrát pokoušel spáchat sebevraždu. Stál na římse a chtěl skočit. Se sourozenci jsme ho tahali nazpátek, protože jsme jiného tátu neměli a i přesto to všechno jsme ho měli rádi. **Doted' si pamatuji, jak jsme mu ve snaze dostat ho z římsy do bytu, roztrhli tričko.**

Když se nesnažil zabít, nebyl doma. Často jsme ho hledali po nocích, všude, kde jsme mohli. U kamarádů, v hospodě, nikde nebyl k nalezení a my se báli toho nejhoršího, že si něco udělal. Objevil se po pár dnech doma jako by se nic nestalo. Většinou byl na mol, jak přišel domů, začal mamku bít, tahal ji za vlasy... a my nemohli nic dělat.

Nejvíc mi asi v paměti uvízla vzpomínka ze Štědrého dne, kdy mi bylo asi sedmnáct. Ráno, když byl největší firmol, se s mamkou pohádal. Sbalil se a odešel. Před štědrovečerní večeří se vrátil zpět domů. Byl neskutečně opilý. **Vrávoral do kuchyně, kde vzal nůž a vyhrožoval nám všem, že nás zabije.** Maminka se snažila ho vždycky nějak uklidnit, vždycky se jí to povedlo, ale odnesla si z toho přesvědčování pár modřin a monoklů.

Všichni jsme věřili, že je to pouze přechodný stav, že se nám vrátí zpět ten skvělý táta. Happy end se nekonal. **Všechno se zhoršovalo. Jednoho dne mamka v sobě našla dost síly na to, aby ho od nás vyhodila.** Neustále se k nám vracel s prosíkem, ale maminka nepovolila, i když jí hrubě nadával. Ted' žijeme sami. Mamka, já a dva mladší sourozenci. **Díky tomu, co se stalo, jsem dřív dospěl.**

4.3. Žena: 49 let

Žárlivý manžel nevěrník a hráč automatů

Celý den jsem přemýšlela, jak začít. Musela jsem pořád o tom přemýšlet. Víš, chci tak nějak na to špatný zapomenout, protože si říkám, že nemá cenu se celý život něčím užírat a trápit. Tím se nic nevyřeší a navíc. **Já jsem teď šťastná, mám se dobře a jsem spokojená.**

Všechno na dlouhé vyprávění, protože ty nervy na pochodu, **ty noci kdy jsem vůbec nespala**, ty noci které jsem **probřečela**, to **nekonečné čekání na zázrak**, tak to trvalo strašně dlouho. Alespoň to pro mě bylo opravdu dlouho. Nějaké problémy byly ještě před tím, ale já jsem je asi nechtěla vidět, nechtěla jsem slyšet.

Manžel byl čím dál, tím míň doma. Stávalo se, že nepřišel domu třeba dva tři dny a pak přišel. Vše vysvětlil tím, že měl hodně práce, že někde dělal maso (pozn. red. manžel byl řezníkem), tamhle zase s něčím pomáhal. Samozřejmě, že jsem se od jeho známých, které jsem náhodně potkávala, jsem věděla, že **manžel hraje**, ještě s kamarády podnikateli **automaty**, do **rána třeba do čtyř hodin**. Pak samozřejmě musel rovnou do práce.

Volala jsem mu třeba během dne, ale kolikrát mi telefon nebral. Věděla jsem, že mi může zavolat, protože jezdil autem a mohl třeba zastavit u nějakého krámu a zavolat mi, ale prostě nechtěl. **Vymlouval se na všechno možné**, hlavně, že si "vyřizuje svoje věci". Tohle „rčení“ se pak u nás docela dost používalo, a to pokaždé, když se neobjevil náš tatínek několik dní doma. Dá se říct, že **můj syn už od malička vyrůstal bez táty**. Vlastně vyrůstal jen se mnou a s mými dvěma dcerami.

Když jsem manželovi řekla, že tady má kluka a ten by ho taky potřeboval, tak mi většinou jen řekl, že má mě a holky a on že musí dělat. Jo, a když jsem mu třeba volala, samozřejmě i několikrát za den, měla jsem i strach, jestli se něco nestalo, tak mi jen odsekl, že se chovám jako stíhačka. **Také říkal, že když mu volám, tak se mu chlapi smějí.**

Když se náhodou někdy objevil doma během dne, po dvou třech dnech, jakože přišel z práce, tak šel do pokoje k synovi, který si tam hrál. **Sednul si k němu na zem, chvíli si s ním hrál, povídal a hned usnul.** Syn měl jako malý klouček radost, že má tátu a tak po něm lezl, dělal kolem něj ohrádku z kostek a knížek a tatínek spal. **Syn rostl a rostl a u nás to bylo pořád stejné.**

Já jsem pořád dělala to samé. Starala jsem se o domácnost, vařila, prala, nakupovala, s dcerami řešila jejich problémy a radosti, první lásky. Společně jsme se staraly o syna. **Byla jsem a jsem pořád, šťastná, že ho mám.** Myšlenkami jsem neměla čas se zabírat. **Tím, že můj manžel a otec dětí na mě totálně kašle, že ho nezajímám.** Hlavně, že má uvařeno, uklizeno, vypráno. Držela jsem se zuby nehty, abych se sním, nemusela hádat. Pokaždé, když přišel domů, a když jsem se ho třeba zeptala, kde byl, tak prý mě to nemusí zajímat, vyřizuje si svoje věci a dává mi celou výplatu, tak se nemám starat.

Jakmile se něco třeba týkalo dcer, jako že šly na diskotéku nebo, že jely k babičkám na víkend, tak mu hrozně vadilo, že o ničem neví, že s nimi všechno řeším sama. Kolikrát jsem mu řekla, že nemám jinou možnost, protože není pořád doma a s něčím se třeba nedá čekat dva tři dny, než přijde domů.

Chodil domů jen na jídlo, a to někdy ani ne, spíše vyspat se a převlíknout do čistého prádla. **Neexistovalo, aby někdy jel se mnou s kočárem na procházku, to vůbec ne.** To samé bylo, když byly dcery malé. Tenkrát chodil na zabijačky, a bylo to znát. **Vydělával peníze a ledacos koupil, ale pak nebyl pořád doma a ještě hrál automaty.** Byl pořád bez peněz. **Kolikrát neměl ani na cigarety.**

Když šel syn do školky a já do práce, tak jsem měla hrůzu, jak to budu zvládat. Začala jsem pracovat v dětském domově jako noční vychovatelka a někdo musel být s malým synem doma. **Dcery chodily do školy, tak jsem nemohla po nich chtít, aby ještě v noci dávaly pozor na syna.** Chtěla jsem, aby měly klid. Jenže to tak dopadlo. Manžel nebyl schopný, být alespoň někdy v noci doma. Takže opět to bylo na dcerách. Ty se střídaly. Ráno pak ještě musely odvádět syna do školky, protože já jsem přicházela domu po osmé hodině.

Byly i světlé chvílky, když chodili za holkami kamarádky a kamarádi, tak byla i sranda a syn jako malý klučík byl rád, že není sám. Všichni s ním dělali koniny, a to se mu líbilo. **Já jsem byla šťastná, že ty moje děti mám a upínala jsem se víc a víc jen na ně.**

Pak jednou manžel přišel s tím, že odjíždí s kamarádem do Bulharska, podívat se na práci, že tam ten kamarád dělá v nějakém masokombinátu, a že by tam manžel šel taky dělat. **Už jsem ani neprotestovala. Stejně jsem si zvykla, že jsem na všechno sama, jen s dcerami.** Nebránila jsem mu. Bylo mi ale divný, že odjížděl, prý s tím kamarádem a nic nepotřeboval s sebou. Já mu připravila tašku s sebou, s oblečením s hygienou a se vším prostě a on tu tašku nechal doma. **Ani se nerozloučil, co se mnou, ale s dětmi, se synem.** Jen mi napsal zprávu, že už je na letišti, když jsem mu napsala, že nechal tu tašku doma, tak mi jen odpověděl, že nic nepotřebuje, že ten mu všechno půjčí. Samozřejmě, že jsem si říkala, jak je to divný. Bude mu půjčovat trenky, ručník.

Táta a manžel prostě odjel. Nechala jsem to být. V té době byla i nejstarší dcera na brigádě s budoucím manželem v Řecku. **Doma jsem měla jen mladší dceru, naštěstí.** Nevím, jak bych to dělala se synem - hlídání, chození do školky a k tomu já do práce. Jednou mi nejstarší dcera volala z Řecka, já byla ráda a šťastná jako blecha, když říkala, že se má dobře a daří se jim. Ulevilo se mi, že jsou v pořádku.

Říkala jsem jí, že táta se ani neozývá, že vůbec nevím co s ním je. Pak jsem dostala takovou sprchu, že ještě teď mě mrazí, když si na to vzpomenu. Dcera mi řekla: „*Mami, prosím tě, prober se už konečně. Táta jel na dovolenou s jednou čubkou, copak tě to nenapadlo?*“ *Krve* by se ve mně nedořezal. To byla rána pod pás. Obrečela jsem to. Pak mi to všechno dávalo smysl. Ty noci, co nebyl doma. Doma jenom spal. Nikam s námi nechodil. Doma se moc nezdržoval. Já byla jen vzduch. Dala jsem si konečně dohromady dva a dva. **Nikdy, nikdy v životě by mě nenapadlo, že by mě manžel podvedl s nějakou ženskou, že hrál automaty a dlužil všude možné, že fingoval krádež služebních peněz, aby s nimi zaplatil dluh u známého, to jsem věděla, ale už jsem si s tím nedělal hlavu.** Ale tohle? Ženská a ještě starší než já? No, byla jsem na mrtvici. **Ještě, že jsem měla doma mladší dceru a toho syna. Drželi mě nad vodou, myslela jsem na svoje děti, ale nevěděla jsem, co bude dál.**

Přijel jako by nic, když jsem mu to řekla, tak mě ještě seřval, že poslouchám kdoví jaké drby. Hádka byla jako blázen, všechno vyvracel, jenže jak šel čas, tak to jeho ponocování pokračovalo. Pak se jednou přiznal, když se před tím opil jako prase, což on nedělal, že tedy někoho má, ale že je s ní vázaný, protože mu půjčila peníze, které prohrál v automatech.

Během sedmi let třikrát mi sliboval, že všechno skončí, že má jenom nás, že mě miluje jako nikoho, že máme spolu hezké děti. Já mu na to pokaždé naletěla. Pak jsem se opět dozvěděla, že je vše při starém, že jezdí služebním autem dopoledne k ní do práce na kafičko, že u ní přespává, že mu i na tu dovolenou vlastně nakoupila všechno oblečení nové sebou. Podala žádost o rozvod a říkala jsem si, že to dám, i kdybych na chleba neměla.

Samozřejmě byl oheň na střeše, co jsem si to já dovolila. Nejdřív byly výhrůžky. Otázky typu, co jako budu dělat, budu bez peněz, kam půjdu, že mi nenechá děti, že poví u soudu, jaká jsem vlastně byla, že jako manželka jsem stála za hovno, že se mám na sebe podívat, co si jako o sobě myslím, já blbka z vesnice. Pak to zase byla lítost. Klečel přede mnou, brečel jako malý kluk. Dvakrát jsem tu žádost málem stáhla. Nezrušila jsem to. Sekretářka u advokátky mi řekla, ať to neruším, že se určitě uvidíme zase, a že bych pak zase musela platit.

Hezká slovíčka a sliby, že zase budeme normální rodina, že nebude hrát automaty, mě dostaly. Jeho výlety neskončily a bez peněz byl pořád, i když pořád chodil zabíjet prasata a dělat výrobky z masa. Zavařovat, udíl a peníze pořád neměl. Rozvod jsem dokončila, ale před tím jsem si musela ještě vyslechnout ponižování a potupu z jeho chleběrny. Žil u své paničky, ale mě jezdil kontrolovat do bytu neustále. Přijel třeba v noci a budil syna, kterému vykládal, že maminka je čubka a že mu hledá nového tatínka a jestli chce bydlet s tatínkem.

Kolikrát jsem ho musela násilím vystrkat z pokoje, aby ho nechal na pokoji. Rozšlapal mi i můj telefon, protože se mu zdálo, že mi pořád chodí zprávy, že mi píšou samý chlapi. Já jsem si hodně psala se sestrami. Moje sestry mi byly tou největší psychickou oporou, a to pomalu ani nevěděly. Ještě v den rozvodu, když jsem šla k

mladší sestře, že mě k soudu poveze její manžel, tak mě **manžel autem naháněl po sídlišti, najížděl na mě a honil mě autem i po trávníku**. Musela jsem se jít schovat do obchodu a zavolat manželovi sestry, aby pro mě přišel. Naštěstí u soudu nepípnul ani slovo a vše proběhlo hladce.

Tohle všechno se dělo sedm let. Netuším, jak jsem to mohla vydržet, ale díky svým dětem, na které jsem se upnula a taky díky svým sestřám, jsem to přežila ve zdraví a nedostala se do blázince. Akorát si teď někdy říkám, proč jsem byla tak blbá a neutnula to dřív.

5. Závěr

Kvantitativní sociologický výzkum, který jsem prováděla pomocí dotazníku, splnil svůj účel. Zjistila jsem, že veřejnost má základní povědomí o domácím násilí. Nicméně v době, kdy většina času se tráví u zdroje informací jako je počítač, se mi zdá 73 respondentů ze sta, kteří věděli, o co jde poměrně málo. Z mého výzkumu jsem zjistila znepokojující fakt a to ten, že každý čtvrtý člověk (ze 63) , kteří odpověděli na danou otázku) si na vlastní kůži prošel domácím násilím. Na druhou stranu mě potěšilo, že prevence má ve společnosti zelenou. Lidé nadále věří, že by mohla hrát zásadní roli v předcházení násilných činů u domácího násilí. Jsem velice ráda, že existují organizace, které podávají pomocnou ruku obětem domácího násilí. Tento fakt vyšel i z výzkumu, kde většina lidí tvrdí, že by pomohla osobě, na které je pácháno domácí násilí. Teď pouze záleží na tom, zdali by to člověk v dané situaci doopravdy zrealizoval.

Osobně si myslím, že by má studie ve správných rukou mohla napomoci k osvětě společnosti v problematice domácího násilí. Každopádně jednodušší způsob, jak upozornit na tak závažnou problematiku jsou média. Až se začne více hovořit o neziskových organizacích, které zahajují preventivní programy proti domácímu násilí, bude společnost zase o něco blíže menšímu počtu vyčleněných občanů. Vykázaných občanů, kteří byli vykázáni za to, že týrali bližního svého. Zároveň jsem velice ráda, že vláda České republiky zahájila tzv. Akční plán, který se bude taktéž zajímat otázkou prevence domácího násilí.

Svojí studii bych chtěla v průběhu několika let rozšířit o nové poznatky, které získám při mém samostudiu popř. studiu na vysoké škole. Velice mě láká kvalitativní forma výzkumu a to přímo zúčastněné pozorování a nestandardizovaný rozhovor.

Realizace bude velmi složitá, nicméně věřím, že mi některá z neziskových organizací vyjde vstříc a pomůže.

Myslím, že by na světě bylo lépe, kdyby si opět začala vyučovat výchova slušného chování. Kdo ví, třeba bychom Akční plán vůbec nepotřebovali. Doufám, že se nikdo z mých čtenářů nestane obětí ani agresorem domácího násilí. Na závěr bych ráda dodala, že zakročení včas je někdy lepší, než víra v lepší zítřky.

6. Seznam použité literatury a jiných zdrojů

Knižní publikace

DVOŘÁK, Jan, František EMMERT, Alena FABIČOVICOVÁ, et al. Odmaturuj! ze společenských věd: aktualizováno k 1. 1. 2015. Druhé, přepracované vydání. Brno: Didaktis, 2015. Odmaturuj! (Didaktis). ISBN 978-80-7358-243-2.

Internetové stránky

ROSA. ROSA – CENTRUM PRO TÝRANÉ ŽENY. rosa-os.cz. [online]. 2014 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/>

Persefona. O Persefoně. <http://www.persefona.cz>. [online]. 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/o-nas>

Bílý kruh bezpečí. O projektu. <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>. [online]. [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

Úřad vlády ČR. Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018. <http://www.vlada.cz>. [online]. únor 2015 [cit. 2016-03-12].

Dostupné

z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:IevgexYIBUkJ:www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/Akcni-plan-prevence-domaciho-a-genderove-podmineneho-nasili-na-leta-2015-2018.doc+&cd=6&hl=cs&ct=clnk&gl=c>

Galileo Corporation s.r.o. Projekt Prevence domácího násilí na rok 2013. <http://www.prevencekriminality.cz>. [online]. 4. 4. 2013 [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

Bílý kruh bezpečí. O projektu. <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>. [online]. [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/prevence-domaciho-nasili/projekt-prevence-domaciho-nasili-na-rok-2013-53cs.html>

Eva Mlčochová. Syndrom týrané ženy – příznaky, projevy, symptomy. <http://www.priznaky-projevy.cz>. [online]. 29. 09. 2013 [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.priznaky-projevy.cz/psychiatrie-sexuologie/syndrom-tyrane-zeny-priznaky-projevy-symptomy>

Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí. Domácí násilí – základní informace. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/uvodni-strana/vice-o-projektu/>

Mgr. Jindřich Čermák. Postavení ženy ve společnosti se zaměřením na Českou republiku. <http://www.e-polis.cz/>. [online]. 10.11.2003 [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.e-polis.cz/clanek/postaveni-zeny-ve-spolecnosti-se-zamerenim-na-ceskou-republiku.html>

Bílý kruh bezpečí, o.s. Přehled hlavních změn v nové právní úpravě institutu vykázaní. *Domácí násilí*. [online]. [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/pravni-uprava/prehled-hlavnich-zmen-v-nove-pravni-uprave-institutu-vykazani/>

Trestní řízení. Domácí násilí v trestním právu. trestni-rizeni.com. [online]. 12. 3. 2016 [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/domaci-nasili-v-trestnim-pravu>

Magdalenium.cz. Legislativa ČR. *Magdalenium*. [online]. 12. 3. 2016 [cit. 2016-03-12].

Dostupné z: <http://www.magdalenium.cz/index.php?nid=4875&lid=cs&oid=640615/>

Případová studie – konec jednoho tabu. *domacinasili*. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://domacinasili.cz/files/uploaded/Archiv/ps.htm>

7. Přílohy

1. Ke studii samotné přikládám dotazník, který vyplňovali lidé za získáním dat pro sociologický výzkum.

Problematika domácího násilí

Problematika domácího násilí

Dobrý den

Budu ráda, pokud věnujete několik minut svého času vyplnění mého dotazníku, který se zabývá problematikou domácího násilí, jak sám název napovídá. Nejedná se o dotazník, který by se vyptával na vaše konkrétní zkušenosti či zážitky s tímto jevem. Jedná se o dotazník obecný, který má za úkol zjistit, zda -li má společnost ponětí o tom, co si vlastně pod pojmem domácí násilí představí.

Dotazník je ryze anonymní. Výsledky výzkumu budou použity do sociologické studie.

Děkuji vám za váš drahocenný čas.

Eliška Vetýšková

1. Jakého jste pohlaví?

- muž
 žena

2. Jaký je váš věk?

- 10 - 15
 16 - 24
 25 - 40
 40 - 50
 50 a více

3. Víte, co si představit pod pojmem "domácí násilí"?

- Ano
 Zhruba vím
 Nemám nejmenší tušení
 Slyšel jsem o tom, ale nic bližšího nevím

4. Které z typů domácího násilí odsuzujete nejvíce?

- Násilí na dětech
- Násilí na ženách
- Násilí na mužích
- Násilí na seniorech
- Násilí na zdravotně postižených
- Je jedno, na kom je páčáno. Násilí jako násilí

5. Jaké projevy domácího násilí považujete za nejhorší?

Nápověda k otázce: *Psychické násilí - zastrašování, omezování samostatnosti a rozhodování o sobě, kritizování a ponižování - nadávky zesměšlování, vyhrožování a vydírání, vyhrožování bitím, přerušování kontaktů, vydírání přes děti, vnoučata, vyvolávání pocitů viny Fyzické násilí - facky, rány pěstí, kopání, tlučení hlavou, rdoušení, tahání za vlasy, bití nějakým předmětem. Sociální násilí - izolace od příbuzných a přátel - zákaz přijímat návštěvy svým chováním odrazovat návštěvníka od dalších návštěv zákaz telefonovat. Ekonomické zneužívání - zamezení přístupu k financím (i vlastním), vydírání, vynucování přepsání bytu, nemovitosti.*

- Psychické násilí
- Fyzické násilí
- Sociální násilí
- Ekonomické zneužívání
- Sexuální násilí

6. Má být domácí násilí trestně stíháno?

- Ano, může
- Ne, nemůže
- Nevím, nedokážu odpovědět

7. Kdo se dopouští častěji domácího násilí na svém protějšku?

- Ženy
- Muži
- Je to vyrovnané
- Nevím

8. Je muž podrobován násilí ze strany ženy?

- Ano, může
- Ne, nestává se to
- Nedokážu odhadnout

9. Kdybyste byl/a přítomný/a u domácího násilí, zasáhl/a byste?

- Ano
- Ne
- Nevím, záleželo by na okolnostech

10. Muž uhodil doma ženu v opilosti. Vícekrát se to nestalo. Jedná se o domácí násilí?

- Ano, jedná
- Ne, nejedná
- Nedokážu posoudit

11. Pokud by se vás domácí násilí týkalo, víte, kam byste se obrátil/a?

- Ano
- Ne
- V případě nutnosti bych si to zjistil/a

12. Myslíte si, že by se mělo o domácím násilí mluvit?

- Ano, určitě mělo
- Ne, nemělo. Je to každého soukromá věc
- Nemám na to žádný názor

13. Můžeme domácímu násilí zamezit pomocí prevencí?

- Ano, rozhodně můžeme
- Ne, je to nemyslitelné
- Částečně ano

14. Máte nějaké zkušenosti s domácím násilím?

- Ano, mám
- Ne, nemám

15. Pokud ano, kde jste se s ním setkali?

- Pouze z vyprávění
- U přátel
- V rodině
- Na vlastní kůži

2. *V úvodu jsem se zmiňovala o literární povídce, která odstartovala můj zájem o psychologicko – patologický jev: domácí násilí. Přikládám ji pro ilustraci.*

Slzy plné naděje

Už? Slyšela jsem dobře? Zavírám oči... a počítám ... raz, dva, tři ... Ne, nemýlím se. Už je doma. Spínám marně své ruce v pěsti. Doufám, že má aspoň dobrou náladu nebo nemá? Dopadne to jako minule? Myšlenky lítají po místnosti jak splašené.

Slyším, jak si zouvá boty. Jak mělce dýchá. Proč mělce dýchá? Je rozzlobený nebo pouze vybíhal schody? Na pár vteřin zavírám oči a věřím v to, že opět někdy přijde ten muž, kterého jsem si vzala. Toho, který mě slíbil věčnou věrnost, lásku ve zdraví i v nemoci. Proč musel odejít? Proč ho musel nahradit ten surovec, tyran, které ho i přes všechny ty rány a bolest ... miluji... i přesto všechno je to pořád ten pravý muž mého života nebo ne...? Nežila jsem jen celou dobu v iluzi?

Z mých smutných myšlenek mě vyruší on. Můj zrak se nejprve upře k jeho obličejí. Nevidím žádné známky agrese nebo špatné nálady. Můj zrak pozvolně přechází k jeho ruce, kde drží flašku. Flašku rumu. Takže pil. On zase pil. Nevím, jestli se mám zvednout ze židle. Cítím se jako přikovaná. Co udělá? Zmlátí mě jako minule nebo bude dělat, že se nic neděje a my jsme vcelku normální manželé?

„Ahoj,“ vymámí se ze sebe ten opilec.

Otáčím na něj svůj zrak. Snažím se trochu schovávat a nenastavovat mu tvář... třeba by toho hned využil.

„Ahoj,“ řeknu schovávaje se za prameny vlasů, které mi jdou přes obličej: „Jak dopadla ta nová práce? Vzali tě? Měl jsi dobré zkušenosti a vůbec všechny předpoklady pro tu funkci ...“ z mého trapného monologu mě vyruší jeho podnapilý hlas.

„Nevzali mě. Prý na ně nepůsobím moc dobrým dojmem. Víš jaké to je, když musíš zapadat do kolonky. Musíš být jak sériový panáček. Dobře vypadat. Nemít žádné zlozvyk. Přesně odpovídat jejich představám.“ dořekl.

Vyrazil mi tím dech. Vypadá to, že mu je to celkem líto, že očekával od sebe víc, že by ta jiskřička z jeho očí přeci jenom nezmizela, že by...? V tom mě jeho hlas přerušil.

„Nic nemá cenu. Nějaká práce, kdo ji potřebuje. Kdo? Já ne. Já nikoho nepotřebuju ke svému životu. Ani tebe.“

Rozpřahuje svou ruku. Začnu se choulit do klubíčka, aby sílu jeho rány nepocítila jen moje tvář, kterou už pár měsíců zdobí nevábné podlitiny všech barev. Každým okamžikem ji očekávám. Nevidím v tom něco divného, něco jiného. Je to pro mě řehole, když v tom... svou ruku vztahuje nazpět a spíná je v pěst. Chvilku jen mlčky kouká z okna. Po chvíli pokračuje ve své rozpravě o životě.

„Co je vlastně život? Souběh minut, hodin, dnů, roků... a co z toho. Nejlepší jsou stejně drogy, sex a rock and roll, jak hlásali naši bratři. Víš, co je smysl života? Život nespoutaný, plný dobrodružství a napětí. Ne tohle živoření. Od svítání do setmění v práci...“

Nepoznávám ho. Nepoznávám ho. Jak takový pijan dokáže takhle mluvit. Mít takové názory? Nejsem v tomhle vztahu nakonec ta špatná já? Třeba já vyvolávám všechny naše hádky a spory. Já si říkám o ty facky, kopance... On se mě snaží jen vychovat. Já jsem vlastně tak nemožná, tak prázdná. On má ten správný pohled na svět. Naše boje jsou tedy pouze mými boji? Mými boji proti jeho správným rozhodnutím?

Pamatuju si, jak jsme se seznámili. Tak opatrně po mě pokukoval. Schovával svoji tvář za nevinnými úsměvy a já mu ty jeho úsměvy oplácela. Připadala jsem si tak krásná, sebevědomá... a co ze mě teď zbylo? Čím jsem teď? Čím jsem se stala? Proměnila jsem se mu před očima... Tady to je. Tady je ta chyba. Má mít ve mně oporu... a on ji s každým novým dnem spíše ztrácí.

Copak já... Já jsem ta špatná!... nepřetržitě si to všechno opakuji v hlavě a začínám potichu vzlykat. Vzpomínám na první den, kdy jsme se viděli, první polibek, první vášnivou noc... Vzlykám, ne, já brečím, potichu... Proč potichu? Protože nahlas brečí jen zbabělci. Ano, toto taky hlásá můj milovaný muž, a navíc, kdyby uviděl moje slzy, koledovala bych si.

„Co je? Ty snad brečíš?“ prudce odhruje moje vlasy a chytá do ruky můj obličej. Z očí mi tryskají slzy. Jeho stisk je tak uklidňující a přitom chladný.

„ Odpověz? Máš k tomu nějaký důvod snad? Starám se o tebe. Máš se jako v bavlnce a ty si toho nevážíš. Prostě ti to je úplně jedno. Přijdu domu... a ty mlčíš nebo brečíš. Proč? Snažím si sehnat práci a vůbec. Víš, jak je to sakra těžký... víš to?

Neodpovídám mu, protože by moje slova v téhle situaci stejně neměla smysl.
„ Čuzo! Čuzo jedna nevděčná! Ty ani nevíš, jak je těžký být s někým, jako jsi ty. Jsi naprosto jiná než ostatní. Být s tebou i bez tebe je utrpení, nesnáším ty tvoje pohledy. Nesnáším tě, víš to?“

První facka. Druhá, třetí ... s každou fackou navíc v sobě nacházím větší statečnost. Něco mi říká, abych se vzepřela a něco abych zůstala tou obětí. Z úst mi vychází rozhodné – „ TO STAČÍ!“

„ To bolí. Nechápeš to? To bolí. Surovče! Piješ po nocích v barech a k ránu se vracíš vždycky se stejnou výmluvou. Sháněl jsem práci, nic nevyšlo ... mrzí mě to. Tak proč piješ? Aby si utopil svůj vztek a nenávisť k dnešní společnosti. Myslíš, že to něco vyřeší? Že všech bude dobré po pár pivech. Jsi naivní, naivní jako já, když jsem si tě brala.“

„ Jak se vůbec opovažuješ něco takového říct. Krávo. Nemáš žádnou cenu. Žádnou.“

Svůj pásek si vytahuje z pasu a začíná mě mlátit. Nejdřív mě silnou fackou shazuje ze židle. Prudce dopadám na zem, která jako by se po mě natahovala a chtěla mě pohltit. Tvrdě dopadám na tu studenou podlahu.

Choulím se do klubíčka, abych se schovala před jeho kopanci, které mě nebolí. Zvykla jsem si. Trvá to snad hodinu. Jeho kopance jsou v průběhu minut slabší a slabší. Už se vybíjí, už bude konec... Neprotestuji, jen schoulená v klubíčku čekám na to, kdy bude konec.

Najednou bolest přestává. Manžel nade mnou stojí a jen se na mne dívá. Opatrně si dávám ruce pryč z obličeje. Kouká se na mne prázdným výrazem. Beze slov odchází.

Kam jde? Kdy přijde? Vráti se ještě někdy? Jde zase pít? Vysílením se mi podlamují ruce a já opět dopadám na podlahu. A opakuji si jeho slova: „ Co je to vlastně život? ... souhra minut, dní ...

3. *Hlavním výstupem z celého výzkumu je tento preventivní materiál (určený pro širokou veřejnost), který jsem vytvořila.*

Domácí násilí už není tabu!
MLUVME O NĚM VEŘEJNĚ!

Domácí násilí
VĚC VEŘEJNÁ

Viš, jak se bránit?

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Vytvořila: **Eliška Vetýšková** v rámci Stredoškolské odborné činnosti 2016

DOMÁCÍ NÁSILÍ
je to forma násilí mezi blízkými osobami, které sdílejí jednu domácnost

Důležité znaky domácího násilí

1. **opakování a dlouhodobost** (jeden útok není domácí násilí, ale jeho možný počátek)
2. **postupné stupňování** (od nadávek až po fyzické napadání)
3. **neveřejnost** (vše se děje v soukromí)

94% případů domácího násilí vidí děti

Projevy domácího násilí

- fyzické násilí (napadání, bití, škrtení)
- psychické násilí (nadávky, vyhrožování, zastrašování)
- sociální násilí (izolace od příbuzných, přátel, přehnaná kontrola)
- ekonomické násilí (zamezení přístupu k financím)
- sexuální násilí

Oběti domácího násilí může být i **muž!**

Domácí násilí je **TRESTNÉ!**
Agresor může být odsouzen k odnětí svobody.

DOMÁCÍ NÁSILÍ

Domácí násilí je **VĚCÍ VEŘEJNOU**: neboj se o něm mluvit!

KAM SE OBRÁTIT, staneš-li se obětí domácího násilí?

zavolat na linku bezpečí
116 111

Můžeme se obrátit na organizaci pomáhající obětem domácího násilí:

Bílý kruh bezpečí
Magdalenium o.s.
Rosa o.s.
Persefona

VIŠ, ŽE ...
38% žen zažije za svůj život domácí násilí?

NEBOJ SE PODAT POMOCNOU RUKU!!

Zdroje:
Bílý kruh bezpečí—domácí násilí | Expertní skupina Aliance proti domácímu násilí, vlastní zdroje a fotodokumentace
Fotografie vznikly bez použití násilí.